

DARBININKAS

XLVIII NR. 33.

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

PENKTADIENIS - FRIDAY, GEGUŽIS - MAY 3, 1963

910 WILLOUGHBY AVE.,
BROOKLYN 21, N. Y.

10 CENTŲ

Ar Amerikos ir Europos vadai pasitiki vieni kitais?

Amerikos atominė politika Europai saugoti sutiko tarp europinių sąjungininkų kliūčių: dėsimo ar pasipriešinimo. Sutiko ir tarp amerikiečių nuomonių susikryžavimo. Galima manyti, kad vieni politikai nepritaria, kiti ją remia dėl artėjančių rinkimų. Bet yra rinkimais ir nesuinteresuotų balsų. Tie balsai padeda suprasti galvą Europoje ir Amerikoje. Dėmesio verti naujaisi C.L. Sulzbergerio (NYT) ir J. W. Fulbrighto pasisakymai.

Ar atominė politika teisinga? Amerikos plane esminis dalykas, kad atominis ginklas norima pasilaikyti Amerikos rąkose. Amerika jį duos sąjungininkam Nato ribose, bet rąkas jam vartoti vis tiek paliekamas Amerikos žinioje. C. L. Sulzbergeris teigia, kad ši Amerikos politika klaidinga, nes ji prieštarauja Marshallo planui, kuris siekė sustiprinti Europos valstybes su viltimi, kad jos virstų jungtine jėga. Tuo tarpu Amerikos atominė politika užkirta kelią Anglijai įeiti į europinę rinką; užkirta kelią ūkiniam bendradarbiavimui tarp Amerikos ir Europos Jo nuomone, tą kelią atidarytų, jei Amerika paskatintų Angliją virsti partneriu su Prancūzija atominę jėgą organizuojant.

Kodėl Amerika nepasitiki Europai?

Amerikos argumentuose dažnai sakoma, kad atominė jėga, būdama europiečių rąkose, gali būti visai atsitiktinai pavartota vietiniam interesam ir išprovokuoti visotinį sunaikinimą. Sulzbergeris į tai: nesą pagrindo manyti, kad atomais ginkluota Europa bus mažiau patikima kaip ginkluota konvencionaliniais ginklais.

Kodėl Europa nepasitiki Amerika?

Sulzbergeris kreipia dėmesį į Kubos įvykius. Girdi, europiečiai sako, kad J. Valstybės nesitarė su europiečiais, rengdamosi karui dėl Kubos; jie bijosi, kad nebūtų ir atvirščiai — kad Amerika neatsisakytų nuo karo, nesitarusi su europiečiais. Konkrečiai, baiminamasi, kad Amerika tevertos atomus tada, kai bus grėsmė Amerikai, ne Europai.

Dėl to Prancūzija pakartotinai pareiškė, kad neatsisakys organizuoti savo atominę nepriklausomą jėgą, kuri bus Europos saugumo garantija, nes, anot Sulzbergerio, europiečiai

Amerika nenori duoti atominio rakto Europai — nepasitiki, o Europa nenori duoti tuščiam vekseli parašo Amerikai — nepasitiki. Svarsto: kokia išeitis?

tepasitiki tik atominę jėgą priešui atgrasyti.

Ar Europa antiamerikinė?

Pasipriešinimą Amerikos atominėi politikai yra labiausiai parodę de Gaulle. Tačiau ir daugelis europiečių jam pritaria. Tai nereiškia antiamerikinio nusistatymo. Betgi nors Europa dabartine Amerikos vyriausybę pasitiki, ji nėra pasiryžusi duoti parašą tuščiam vekseli neribotam laikui, sako Sulzbergeris.

C. L. SULZBERGER prieš atominę politiką Europoje.

Prieš totalinę pergalę — už pelningą bendradarbiavimą

Ar susipratimas tarp Amerikos ir Europos artės, priklausys nuo tolimesnio pasiaiškimo. Svarbūs pareiškimai tuo klausimu yra J.W. Fulbrighto, senato užsienių politikos komisijos pirmininko, kalbėjusio vietoje pranešimuose balandžio 29 ir 30.

Kodėl už Chruščiovą.

Fulbrightas skelbė, kad Vakarai turėtų visais būdais skatinti Sov. Sąjungą, kad ji tęstų "nuosaikią liniją", kuria išsiskyrė Chruščiovas nuo Stalino. Esą Chruščiovas stengėsi įtikinti nekomunistinius kraštus, jog "saugu ir pelninga bendradarbiauti su Sovietų Sąjunga".

Vakarų auganti karinė jėga, sakė senatorius, gali provokuoti Sovietų vadus imtis desperacijos žygių. Dėl to Fulbrightas griežtai pasisakė prieš tuos kurie skelbia Vakarų politikai "totalinės pergalės" siekimą.

Totalinė pergalė atominiu karu, sakė senatorius, sunaikintų mūsų pačių civilizaciją. Kodėl prieš de Gaulle?

Pasirakodamas už Vakarų vienybę, atmetė Europos nepriklausomą rolę, kurią nori išlaikyti de Gaulle. Fulbrightas vadino de Gaulle politiką grėsme Europos ir Vakarų išlikimui, Amerikos ir Europos interesų nesupratimu.

SEN. J. W. FULBRIGHT už Chruščiovą, prieš de Gaulle.

Baltieji Rūmai pasiskubino įspėti, kad tai senatoriaus asmeninės pažiūros. Tačiau tai įtakingo politiko pažiūros. Tos pačios pažiūros dėl de Gaulle ir ypač dėl santykių su Sovietais, kurių laikosi liberalų grupė. O ji dabar ir duoda užsienio politikai liniją.

Ar Fulbrighto pagriežintais žodžiais tarta linija sustiprins Europoje pasitikėjimą, ar paskatins toliau eiti tos savarakiškos politikos keliu — rodytų tuojau atskiri įvykiai.

JEI SOVIETŲ BAZĖ HAITI, tai Amerika yra pasiryžusi to neleisti

Haiti prezidentas Duvalier pasiūlė Castro įsitaisyti Haiti teritorijoje karines bazes. Praktiškai tai reikštų sovietines bazes. Tokius kaltinimus yra paskelbusi Dominikonų Respublika. Amerikos laivynui

Prieš Nasserį, už Izraelį

Senate balandžio 30 abiejų partijų senatoriai liberalai kritikavo vyriausybės paramą Nasserui. Tai esą pavojinga Izraeliui. Kritikai vadovavo sen. Javits. Atstovų Rūmuose dem. kongresm. Halpern pasiūlė rezoliuciją nutraukti Nasserui paramą.

Maskvoje gegužės 1 iškilmėse Amerikos atstovas nedalyvavo, nes jose dalyvavo Castro. Tai pirmas sykis nuo Sovietų Sąjungos pripažinimo, kada Amerikos atstovas nedalyvavo.

KLAUSIMAI, KURIE LIEČIA LIETUVĄ

Laisvosios Europos radijo pabaltiečiai ir toliau negaus. Bet pavergtų tautų vardas vis dažniau prasimuša pro tylos uždangą

DĖL LAISVOSIOS EUROPOS RADIJO

Bendrasis Amerikos pabaltiečių komitetas š.m. vasario 12 kreipėsi į JAV prezidentą ir Laisvosios Europos Komiteto prezidentą, prašydamas išplėsti Laisvosios Europos radijo transliacijas į Lietuvą, Latviją ir Estiją tų tautų kalbomis. Raštą pasirašė komiteto pirmininkas L. Simutis, latvių atstovas Lejnis ir estų Kangur.

Laisvosios Europos Komiteto prezidentas John Richardson, Jr. vasario 19 atsakė, kad klausimą remis ir dėsi pastangų išgauti tam reikalui didesnę pinigų paramą.

Valstybės sekretoriaus pavaduotojo padėjėjas Richard H. Davis balandžio 22 atsakė, kad pabaltiečių komiteto raštas iš Baltųjų Rūmų perduotas valstybės departamentui. Departamentas dėl Laisvosios Europos

radijo išplėtimo atsako: "Tenka priminti, kad Laisvosios Europos radijo yra privati organizacija, nors apskritai visi jos tikslai yra Amerikos valdžios užgiami. Be to, kaip jums žinoma, Amerikos pastangos transliavimo į Baltijos valstybes baruose buvo tiksliai sukcentruotos Amerikos Balse. Suinteresuotieji šiuo reikalu jaučė, kad tai bus geriausias kelias ir estų Kangur."

Kongrese atkreipta dėmesio į laikraštinių Robert A. Allen ir Paul Scott informaciją, paskelbtą daugely Amerikos laikraščių, apie paramos susiaurinimą egzilų veiklai. Jau buvo minėta, kad Arizonos senatorius Goldwateris įtraukė į Congressional Record straipsnį apie tai. Dabar Congressional Record įtraukta kongresmano Arthur J. Younger, Kalifornijos resp. pastaba, kad jis skaitęs kelis tokius straipsnius ir dėl jų pasiūlęs laiško valstybės sekretoriui, prašydamas nuorašo to dokumento, kuris minimas Allen ir Scott straipsnyje. Turima galvoje Rostovo ir Bundy paruoštas dokumentas.

Amerikos vyriausybė balandžio 29 nutraukė Kubos egzilų revoliucinei tarybai paramą. Jos gaudavo per metus daugiau kaip 2 mil.

Kuba paskelbė kontestą projektui paminklo, kuris liudytų Amerikos 1961 metų invaziją. Premija 15,000 dol.

Nixonas į New Yorką ir į politiką?

R. Nixonas persikelia gyventi į New Yorką, įstojes čia į advokatų firmą. Spėja, kad jis vėl gali grįžti į politiką ir būti kandidatas prezidento rinkimuose, nes esą daug išpėjimų respublikonom, kad Rockefelleris dėl savo vedybų turi trauktis iš politikos.

Amerika priėmė milijoną pabėgėlių

J. Valstybės nuo karo pabėgusių priėmė vieną milijoną pabėgėlių. Jų reikalavimais išleido 1.3 milijonus. Tai paskelbė kongresmanas Francis E. Walter, imigracijos bei natūralizacijos komiteto pirmininkas.

Maskvoje kinų studentai prieš Maskvą. Maskvoje kom. Kinijos studentai dalino rusam ir užsieniečiam studentam rusų kalba brošiūras prieš Sovietų Sąjungos politiką dėl Kubos ir egzistencijos. Universiteto vadovybė kelis šimtus egz. sukongfiskavo. Studentams įsakė sunešti, kas yra gaves.

Kongo min. pirm. Adoula oficialiai pakvietė Belgiją, kad treniruotų Kongo kariuomenę. J. Tautos iš Kongo savo kariuomenę sumažino iki 14,000. Buvo 21,000.

Prancūzija gegužės 1 paskelbė, kad atominiam bandymam pasirinko Tahiti salas Pacifike.

Anglijoje balandžio 26 sumintas atominis mokslininkas italis G.G. Martelli. Snipų infliacija jau kelia Anglijoje paniką.

Massachusetts balandžio 30 nubalsavo panaikinti fizines baumas.

Washingtoną gegužės 1 aplankė sniegas. Praeity žinomi tik 1906 ir 1923 metai, kada snigo gegužės mėn.

ITALIJOJE PRALAIMĖJO ITALŲ TAUTA. Kokia ateitis?

Italijos rinkimų galutiniai daviniai rodo, kad labiausiai pralaimėjo monarchistai, toliau krikščionys demokratai. Daugiausia laimėjo opozicijoje prieš valdžios bloką buvę liberalai, toliau demokratiniai socialistai, komunistai ir net Nenni socialistai.

Krikščionys demokratai neteko 757,000 balsų, arba 4,1 proc. ir 13 atstovų. Gavo 260 iš bendro parlamento narių skaičiaus 630.

Demokratiniai socialistai, Saragato, krikščionių demokratų koalicijos partneris, gavo daugiau kaip pusę milijono naujų balsų, viso 6.1 proc. balsų ir 33 atstovus, turėjo 4,5 ir 22 atstovus.

Respublikonai, kitas koalicijos narys, gavo 6 atstovus, tiek ir turėjo.

Nenni socialistai, kurie laikosi palankaus neutralumo koalicijai iš likusių gavo 3 atstovus daugiau, nei turėjo — viso 87.

Liberalai, maža partija, buvusi didžiausioje opozicijoje Fanfani politikai, laimėjo daugiausia — iš 3,5 proc. balsų ir 17 atstovų pakilo iki 7,5% ir 39 atstovų.

Komunistai padidino gautų balsų skaičių daugiau kaip milijonu, turėjo 22,7 proc. balsų, gavo 25,5; atstovų turėjo 141 gavo 166.

Fanfani vairo nepaleis iš rankų

Jau po rinkimų komunistai pradėjo propagandą, kad tauta parodė valią keisti politiką ir trauktis nuo Vakarų. Fanfani paskelbė, kad koalicijos blokas išsilaikė. Blokas daugumos neturi — iš 630 tik 299. Galės laikytis, jei ir toliau Nenni rodys neutralumą.

Ateitis Italiijoje? Italiijoje po rinkimų komunistai atgaivino "liaudies fronto" idėją, t.y. komunistų ir socia-

listų bloką. Jei Nenni socialistai tuo susigudrytų, tada krikščionim demokratam tektų ieškoti sąjungos su liberalais. Tai reikštų vyriausybės politikos kryptį gerokai į dešinę, kuriai labiausiai atstovauja liberalai. Tada Fanfani turėtų būti pakeistas kuo kitu.

AMINTORE FANFANI, Italų min. pirmininkas, nekaptuliuos.

Kongrese jau dairomasi į ateinančių metų rinkimus. Bus renkami 24 senatoriai demokratų ir tik 9 respublikonai. Spėjama, kad demokratų gali netekti 6-15 senatorių.

laimėjimas italų tautai

Krikščionių demokratų pralaimėjimas ir liberalų laimėjimas, manoma, buvo vaisius to, kad krikščionių demokratų dešinysis sparnas buvo nepatenkintas Fanfani susidėjimu su Nenni socialistais, kurie už neutralumą reikalavo vykdyti kai kuriuos jų programos punktus, jie atidavė balsus liberalam. Dėl komunistų laimėjimo Herald Tribune nurodo, kad kai kurie stebėtojai tvirtina, jog

KAS KALTAS: Stoka socialinio teisingumo? Ar turėjo įtakos ir Adžubejaus atsilankymas Romoje?

Italijos rinkimai Amerikos spaudoje buvo gausiai aiškinaami. W. Lippmann pastebėjo, kad jie reiškia italų politinę slinktį į kairę. D. Lawrence, ieškodamas priežasčių, kodėl komunistai laimėjo, priminė vieno amerikiečių vyskupo pareiškimą jam, kai jis paklausė, kodėl italai, ištiesai katalikiška tauta, balsuoja už komunistus, Kat. Bažnyčiai komunizmą pasmerkus. Tas vyskupas, visai nedelsdamas, jam atsakė: "Jei aš būčiau gimęs ir užaugęs Italiijoje ir jei nebūčiau tapęs kunigu, manau, kad aš būčiau komunistas taip pat". Tas vyskupas atsakymas tinka, mano Law-

rence, ne tik Italijai, bet ir lotynų Amerikos kraštams, kurie taip pat yra katalikiški. Tokis atsakymas esą išvada iš fakto, kad nors Italiijoje ūkinis gyvenimas atgijo ir suklestėjo, bet šios pažangos nedaug tėra patjęs žemasis ir vidurinis sluoksnius — jų pajamos tebėra mažos, nepatenkinamos. Valstybės pajamų teisingumas paskirstymas yra reikalingas Italijai, Prancūzijai, lotynų Amerikai.

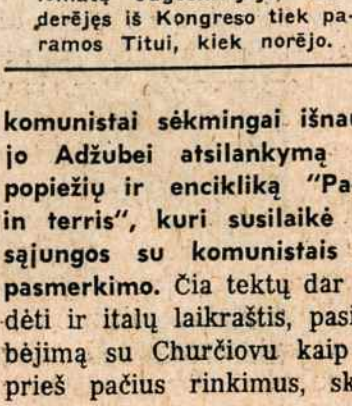
Kiek Maskva turėjo įtakos Italijos rinkimams, esą neaišku. Bet aišku, kad ten katalikų Bažnyčia nepajėgia sulaukyti nepasitenkinimo, kuris auga dėl

vidaus krašto ūkinės socialinės politikos, kaip nepajėgia padaryti įtakos, kad ta politika būtų pasukta teisingesnio paskirstymo linkme (Čia tenka priminti, kad po karo Kr. demokratų partijoje buvo stiprus sąjūdis už socialines reformas, bet jas pakirto konservatyvus stambųjų savininkų sparnas. Red.)

N.Y. Times aiškinimu, buvo tikima, kad krikščionys demokratų pralaimės, bet netikėjo italai, kad tiek daug pralaimės; taip pat esanti staigmena, kad laimėjo tiek daug komunistai. "Rinkimai buvo laimėjimas komunistam ir pra-

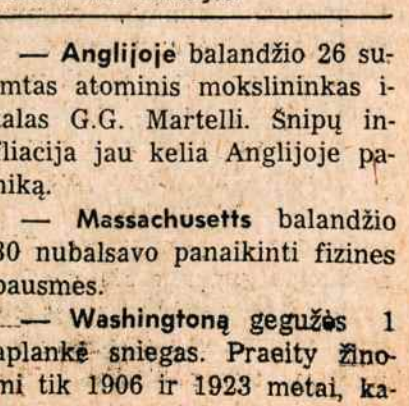
KENNAN, traukiasi iš diplomatų Jugoslavijoje, neišdėjęs iš Kongreso tiek paramos Titui, kiek norėjo.

CHESTER BOWLES iš Washingtono iškėlimas atostovai į Indiją.

FRANCIS E. WALTER, imigracijos bei natūralizacijos kom. pirmininkas, dar labiau pagarsėjęs kaip pirmininkas priešamerikinei veiklai tirti komisijos.

— Anglijoje balandžio 26 sumintas atominis mokslininkas italis G.G. Martelli. Snipų infliacija jau kelia Anglijoje paniką.

Valstybės be teisingumo - plėšikų gaujos

III DALIS: SANTYKIAI TARP VALSTYBIŲ

Pop. Jono XXIII enciklika Taika Žemėje (3)

Tas pats moralinis įstatymas, kuris tvarko santykius tarp asmenų, tinka santykiams tarp valstybių ir tarp politinių bendruomenių, nes politinės bendruomenės asmenys negali nusiuoti nuo savęs žmogiškosios vertės, kada veikia savo kraštų interesų vardu. Ir dėl to jiems nevalia pažeisti moralinių įstatymų.

Derindamos santykius tarp politinių bendruomenių, valdžios negali užmiršti, kad jos ir tada siekia viešosios gerovės, kuriai jos yra leistos.

tarimai turi būti lyginami ne jėga, ne apgaule, klasta, bet vieninteliu būdu, kuris žmogui yra garbingas, — abipusių nuomonių pasvirimu, padėties objektyviu ištyrimu ir teisingu kompromisu.

— **Aktyvus solidarumas.** Valdžios savo prigimtimi veikia ne savo gyventojams laidoti savo valstybės sienose, bet saugoti bendrajai gerovei, kuri apima ir visą žmonijos šeimą, ir tos

šeimos nariais vis labiau jaučiasi atskiros tautos. Dėl to kiekvienoje valstybėje turi būti stiprinami santykiai tarp valstybių ir jų piliečių visose srityse.

Rasinės ar etinės grupės neturi uždaryti savo narių nuo santykių su kitom rasėm ir etninėm grupėm ar jų nariais.

— **Laisvė.** Valstybių santykiai turi būti remiami ir laisve, t. y. kad joks kraštas neturi pa-

vergti kito nei kištis į jo reikalus.

— **Elgesys su mažumom.** Nuo 19 amžiaus yra išplitusi kryptis — politinių bendruomenių istorinėje raidoje reikštis tautinėm bendruomenėm.

Tačiau dėl daugelio priežasčių ne visada gali sutapti geografinės sienos su etninėm sienom. Tai gimdo mažumų klausimų kompleksus.

Juos sprendžiant, pirmiausia turi būti aišku, kad teisingumas būtų pažeistas siekiant apriboti šių mažumų jėgas ir jų augimą. Dar didesnis neteisingumas siekti šias grupes sunaikinti.

Iš kitos pusės, teisingumo reikalavimus pagarbiai vykdo tos valdžios, kurios remia natūralią pažangą tų piliečių, kurie priklauso etninėm grupėm, ypatingai ką parama liečia jų kalbos išlaikymą, įgimtų sugebėjimų ar paveldėtų tradicijų išplėtojimą ir jų ekonominį išnašą.

Tačiau tektų pažymėti, kad šios mažumų grupės dažnai linksta egzistuoti, išsikeldamos aukščiau už apskritai žmogiškąsias vertybes. Jos tada turi žinoti, kad jų rėmimas yra prasmingas tada, kai jos virsta tiltu, kuris padeda susiprasti skirtingų tradicijų ir civilizacijų žmonėm, o ne zona nesantikos, kuri gali kliudyti natūralų išsivystymą.

— **Pusiausvyra tarp gyventojų, krašto ir kapitalo.** Yra kraštai su dirbamos žemės pertekliu ir negausiais gyventojais, kai tuo tarpu kituose kraštuose nėra pusiausvyros tarp gyventojų skaičiaus, krašto ir jame esančio kapitalo. Dėl to reikia, kad valstybės bendradarbiautų, leisdamos cirkuluoti iš vienos valstybės į kitą kapitalą, gyventojus, gėrybes. Šituo būdu geresnio gyvenimo galimybės būtų pasiektos vietoje, neverčiant asmenų palikti savo įprastą gyvenamąją aplinką, darbo ieškant.

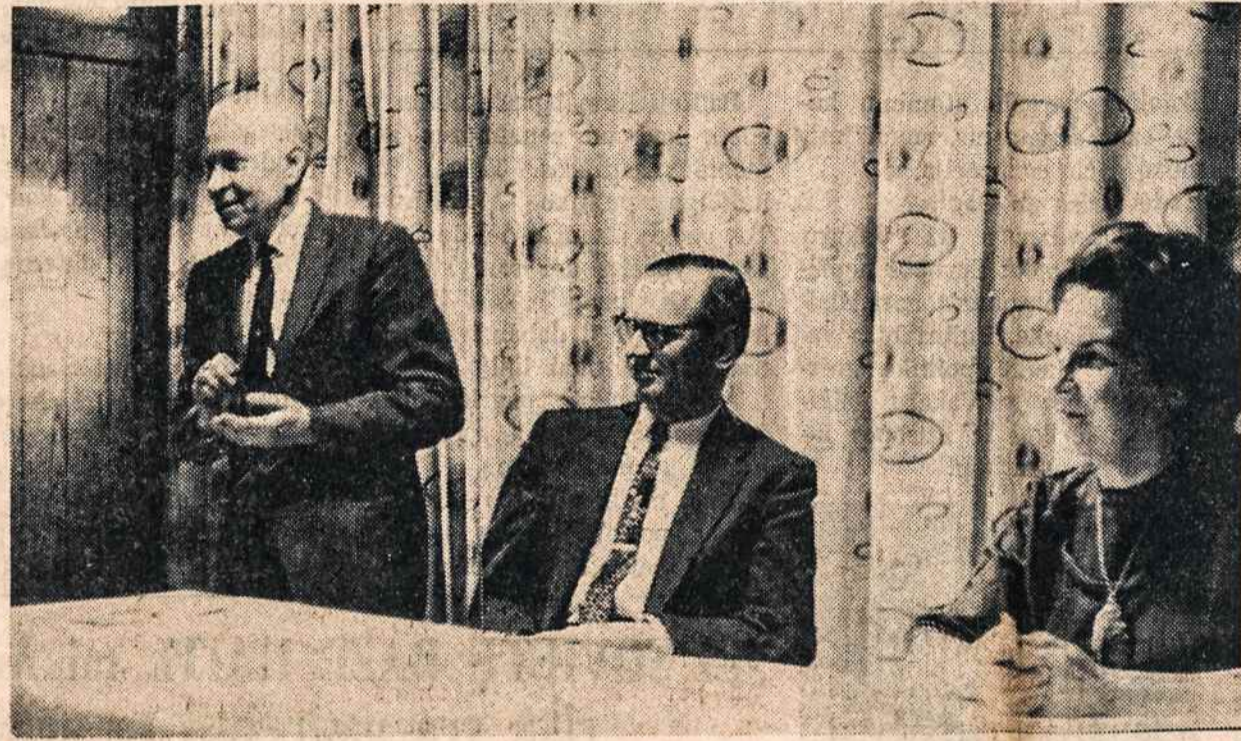
— **Politinių pabėgėlių problema.** Politiniai pabėgėliai yra reikšmingi gausūs ir skausmingi. Tokis bėgimas rodo, kad yra politinių režimų, kurie negarantuoja piliečiam pakankamą politinių laisvių ratą, kuriame jų dvasia galėtų alsuoti. Iš tikrųjų, tuose režimuose yra paneigtas net tokių laisvių teisėtumas buvimas. Tai neabejotinai žmogiškosios tvarkos radikalus apvertimas, nes valdžios buvimas prasmė yra viešoji gerovė, kurios esminis elementas ir yra laisvių srities pripažinimas ir jos saugojimas.

Čia nebus per daug pasakyta, kad toki egzilai yra taip pat asmens ir kad visos jų kaip asmenų teisės turi būti pripažintos, nes jie nėra netekę tų teisių, netekdami pilietybės kraštų, kurių piliečiais jie yra buvę.

Tarp asmens teisių gi turi būti ta, kad asmuo gali įeiti į politinę bendruomenę, kurioje jis tikisi galės sėkmingiau užsitikrinti ateitį sau ir saviškiam. Dėl to, bendrosios gerovės žiūrint, yra valstybės pareiga emigrantus priimti, jiems padėti integruotis joje kaip naujimi jos nariams.

— **Nusiginclavimas.** Su giliu rūpesčiu pažymime apie milži-

(nukelta į 3 psl.)

DISKUSIJOS lietuviškos spaudos klausimais Brooklyne balandžio 28 Atletų klubo salėje. Iš k. į d. Alb. Gražiūnas, St. Dzikas, E. Čekienė. Nuotr. P. Ažuolo.

APIE BALSUS IŠ ANAPUS IR ŠIAPUS

(Taša iš praėjusio nr.)

Apie balsus šiapus uždangos, apie naujus balsus, rašo tas pats **Liudies Balsas** balandžio 19: „Jeigu neklystame, V. Tysliavienė nuo nacionalistų fronto nubyrėjo, J. Širvydas linkęs iškristi, S. Narkelūnaitė laukia progos. Už kultūrinį bendradarbiavimą su tėvyne atvirai pasisako ir čekagietis J. Kreivėnas. Kitas čekagietis žurnalistas Ed. Sulaitis jau galvoja. O kiek dar yra tokių, kurių pavarde paskelbti nepribrendęs laikas! Daugybė. Žinoma, jie apie kultūrinį bendradarbiavimą su tėvyne galvoja savotiškai. Ne taip, kaip mes pažangiečiai. Bet visvien juos reikia sveikinti“.

O A. Bimba tame pat laikraštyje giria Vienybės bendradarbių Girkalnį, kad jis rašo prieš „laisvintojus“. A. Bimba tik skatina jį ir panašius imtis „ofensyvo“.

Apie ypatingą „ofensyvą“, kurio ėmėsi A. Salčius Chicagoje, smulkmenų paskelbė žurnalas **Laisvė** Nr. 31. Ten Vladas Ramojus rašo, kad „kultūrinio bendradarbiavimo skraistė viena valstybė negali plėtotis, skriausdama ar prispausdama kitas valstybes. „Kas yra karalystės be teisingumo, jei ne plėšikų gaujos?“. Kilę nesu-

SPAUDA

trys solistai ir muzikas, ir praėjusią vasarą jiems buvo pasiūlyta vykti į Vilnių ir kitas tarybines respublikas koncertams. Šie pasiūlymai atėjo ne iš Vilniaus ar Sovietų atstovybės Washingtone, bet per A. Salčių, kuris sakėsi, imąs iniciatyvos susitaręs su Valstybės departamentu. Kai kurie laiškai praskambėjo neįprastu ir labai jau perdėto patriotizmo tonu, kaip antai: „Ten jie labai drąsėja ir tą drąsą, atrodo, skatina ir pastebimas sovietinio jaunimo liberalėjimo procesas. Nikita jau nebepajėgus jų sulaukyti ar laikrodį atgrežti. Komunizmas neišsilaukys ilgiau kaip 5 ar 10 m. Partija ten jau perejo į gynimosi pozicijas. . . Ten žmonės jau viešai bando šaipytis iš 'visagalincio ir visžinančio'“. Taip rašęs A. Salčius operos nariams.

Toliau V. Ramojus rašo: „Sis kvietimas mūsų solistus ir intrigavo ir kiek domino. . . Vienas iš pakviestųjų visų vardu atsakė laiškui A. Salčiui, teiraudamasis smulkmenų dėl maršruto, honorarų ir užtikrinimo, ar A. Salčiaus iniciatyva yra remiama Valstybės departamentu. . . Okupantas panūdo Vilniuje pamatyti ir mūsų Aida. Čia su mūsų operos vadovybe bandė suėiti į kontaktą žmonės iš Sovietų atstovybės Washingtone. Telegramomis, specialiu delivery laiškais buvo siūlomi pasimatymai Chicago vieš-

bučiuose. Bet operos vadovybė nė į vieną laišką neatsakė, į joki skirtą pasimatymą joks atovais nenuvyko. . . Solistų vilionės gastrolėms į Lietuvą galutinai sudužo, kai Darbininkas dešifravo A. Salčiaus pastangas. . . Kaip matyti iš tolimėsnyš įvykių eigos, šis smūgis A. Salčių stipriai pritrenkė. Menkas jo autoritetas dar labiau kritė. Mūsų solistai ši kartą iš Salčiaus jau gavo nebe mandagus, o pykčio ir pagiežos pilnus laiškus. Kas perdavė jo laišką Darbininkui, kuriu pasinaudojant buvo kreiptasi į Valst. departamentą išaiškinti A. Salčiaus kėslus? Grasiuo viešai spaudoje paskelbėsi mūsų solistų laišką, kuriame A. Salčius buvo užklaustas apie Valst. departamento žinią, apie honorarus ir kitus techniškus reikalus.“

Autorius baigia: „Taip pereita viena kultūrinio bendradarbiavimo pakopa“. Mūsų muzikos žmonių elitas pasiliko atsparus ir ištikimas Lietuvos laisvės idealams, kai tuo tarpu plunksnos darbuotojai neteko A. Salčiaus, A. Morkaus ir dar vieno kižo. Nežinia, kokius ėjimus toliau Lietuvos okupantas darys. Reikia manyti, kad A. Salčiaus 'autoritetas' jau palaidotas. Ieškos kitų žmonių, naujų būdų. Tik kažin ar sekančiuose vilionių laiškuose beatskambės žinia, kad 'Komunizmas nebesilaikys ilgiau kaip 5 ar 10 metų, kad partija perejo į gynimosi pozicijas. . .“

SPAUDOS KLAUSIMAIŠ diskusijos Brooklyne. Diskusijas surengė N.Y. krikščionys demokratai. Kalba St. Lušys. Nuotr. P. Ažuolo.

DABAR JŪS GALITE APLANKYTI savo artimuosius Lietuvoje.

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname visas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite/skambinkite daugiausia patyrusiam kelionių biurai į R. Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N. Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corporation

Paskubina jūsų siuntinį jūsų draugams ir giminėms į bet kurią SSSR dalį. . . . . Licensed by Vneshepositorg
SIUNTINIAI APDRAUSTI — PRISTATYMAS GARANTUOTAS — GAVEJAS NIEKO NEMOKA —

Visuose mūsų skyriuose jūs rasite didelį pasirinkimą medžiagų moteriškiems ir vyriškiems drabužiams ir tuo sutaupysite nei perant kitur. Jūs galite gauti ir kitokių reikmenų tinkamų siuntiniams pigiau nei bet kur kitur. Dėl papildomų informacijų ir nemokamų kainaraščių rašykite ar aplankykite jums artimiausią skyrį:

- NEW YORK, 3, N. Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- NEW YORK 11, N. Y. — 135 W. 14th Street ..... CH 3-2583
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street ..... CH 9-6245
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... TL 2-1767
- SOUTH BOSTON, Mass. — 359 West Broadway ..... Tel. 268-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue ..... WA 5-2737
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7300 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 606 Bridge St., N.W. .... GL 8-2256
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- HARTFORD, Conn. — 132 Franklin Ave.; CH 6-4724 / 233 8030
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440
- YONKERS, N. Y. — 235 Nepperhan Ave. .... GR 6-2681
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .... AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. .... LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. .... PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1015 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street ..... PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street ..... SW 8-2868
- VINELAND, N. J. — W. Landis Ave., Greek Orthodox Club Bldg.

SIŪSKITE Į LIETUVĄ IR SSSR DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui, suknelei! Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu TUOJAU!

Išpardavimas nepaprastai žemom URMO KAINOM atraižų vilnonės medžiagos - importuotos ir vietinės - 3 - jose krautuvėse

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCY, N.Y.C.

KRAUTUVĖS ATVIROS KASDIEN IR SEKMADIENIAIS, IŠSKYRUS SEŠTADIENIUS, NUO 9 RYTO IKI 6:30 VAK.

S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai. Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey Street.

Atsiheškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ

- vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės.
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį.
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientam. Prašome užėiti ir pasižiūrėti!

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

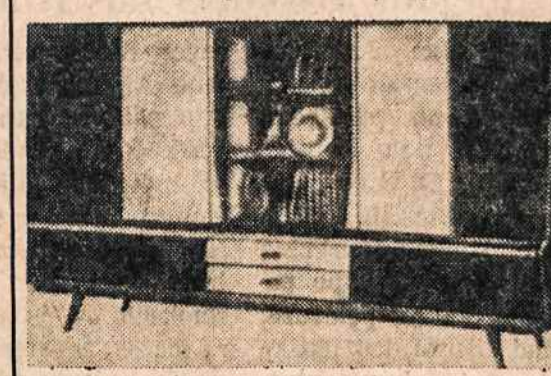
Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šiklinės, maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus partarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užsiekite ir įsitikinkite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

200 Orchard St. Tel. AL 4-8319 New York 2, N. Y.

Adolfo SCHRAGERIO

Vienintelis atstovas Amerikoje šių vokiškų svečių kambario spintų

Turime nuolat mūsų sandėlyje įvairaus dydžio bei įvairaus medžio. Baldas išardomas ir pristatomas į bet kurią JAV-bių vietą.

336 East 86th St., N. Y. C.

Tarp 2-os ir 1-os Avenue • TR 9-0400
Atidaryta kasdien nuo 9 ryto iki 9 val. vakaro
Antradieniais ir šeštadieniais 9 iki 6 val. vak.

JOHN BALSIS, prityręs darbuose, kviečia visus užsukti į

ANTIQUÉ AUTO SERVICE

ir įsitikinti kad viskas atliekama gerai ir pigiomis kainomis, tai kam eiti pas svetimuosius.

AUTOMATIC TRANSMISSIONS Shell Cass 27¢

Rebuilt - Repaired and Installed

Resealed - Parts and Labor (most cars) 19⁵⁰

Guaranteed for 12 Months or 12,000 Miles

FREE PICK UP and DELIVERY

8⁸⁸ Bonded - Lining Any Standard U.S. Cars

BRAKES RELINED

Parts and Labor

AUTOMATIC TRANSMISSIONS

Rebuilt, Repaired and Resealed

REBUILT TRANSMISSIONS from 99⁵⁰

Parts and Labor

Rebuilt Units Installed

107-56 New York Blvd., Jamaica, N. Y.

JA 6-9026

DARBININKAS

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

THE WORKER (Title Copyright) By FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų, 1951 sujungė AMERIKA, LDS
ORGANA DARBININKA ir LIETUVIŲ ŽINIAS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Amerikoje metams	\$6.00
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS
Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.
REDAKCIJA ir ADMINISTRACIJA: 910 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.
Tel.: GLenmore 5-7281

Pravoslavų stebėtojų atsiliepiamai

Vatikano susirinkimo paraštėje (14)

Maskvos patriarcho stebėtojai po Susirinkimo pasipaskojo savo išpučius rusų „Novosti“ spaudos agentūros korespondentui. Jie pabrėžė, kad Popiežius, Susirinkimo prezidentas, Kriekščionių Vienybės Sekretariatas ir Susirinkimo Tėvai yra parodę savo „meilę rusų pravoslavų Bažnyčiai“. Be to, atstovų arkikunigas Borovo, davė ilgą pasikalbėjimą lenkų laikraščio „Za i Przewz“ (1962.XII.16) apie Rusijos pravoslavų Bažnyčią ir savo išpučius iš Susirinkimo.

Dėl santykių su katalikų Bažnyčia Borovo pareiškė: „Pirmiausia mes turime stengtis pakeisti klimatą, kuris gaubia mūsų Bažnyčių santykius, kad būtų galima pasiekti tikros brolybės, draugystės ir pakantumo. Dėl doktrinalinių skirtumų — reikia pabrėžti ir kelti tai, kas mus jungia, o ne tai, kas skiria“

Dėl savo katebetojų 10-les pasakė: „Pagal mums taikytą Susirinkimo statutą, mes negalime viešai vertinti jo veiklos. Todėl apsiribosime pabrėždami tik tą pilną laisvės

atmosferą, kuri leido Tėvams pateikti savo skirtingas nuomones, tą palankumo atmosferą ir broliškos meilės jausmus kitiems kriekščionims, o ypačiai labai draugišką daugumos Susirinkimo narių laikyseną mūsų atžvilgiu... Vatikano susirinkimas turi visus davinius pasiekti pozityvių rezultatų. Mes iš savo pusės galime jam to tik palinkėti ir ta intencija pasimelsti“.

MASKVOS „Patriarchato Žinios“ (1963 vasario mėn.) Susirinkimo pirmąją sesiją įvertino taip:

„Vatikano susirinkimas yra labai svarbus įvykis katalikų Bažnyčios istorijoje. Viešoji pasaulio nuomonė laukia iš jo ne tik žodžių žmonių, sukūristai pasaulio pasidalinimo ir atominių karo grėsmės, bet ir konkrečių veiksmų taikos reikalui.“

Pravoslavų Bažnyčia visuomet laukė iš Vakarų kriekščionių pastangų realizuoti Bažnyčių vienybę. Ji, vykdydama šv. Bazilijaus Didžiojo troškimą, kad išnyktų tarp Bažnyčių nesantaika, visose savo apeigose

turi maldų už viso pasaulio taiką, už šventos Dievo Bažnyčios gerovę ir jos vienybę. Įvairios pravoslavų Bažnyčios nėra dalis vienos bendros pravoslavų Bažnyčios, nėra kanojų ir maldos jungtyje su Romos Bažnyčia jau bent tūkstantis metų; todėl ji nelaiko Romos susirinkimų visuotiniais (ekumeniškais), o tik katalikų Bažnyčios gyvenimo vidaus reikalui. Tačiau tai nereiškia, kad juose svarstomi dalykai ir daromi nutarimai nebūtų įdomūs ir pravoslavų Bažnyčiai.

Ketvirtasis Konstantinopolio susirinkimas, kurį Romos Bažnyčia laiko aštuntu, nebuvo pripažintas rytų ortodoksų Bažnyčios. Nuo tada, įvykus dviejų Bažnyčių skilimui (XII amž.) pravoslavai nedalyvauja Romos Bažnyčios susirinkimuose.

Vatikano pirmas susirinkimas (1869-70) tarp kitko paskelbė Romos popiežiaus neklaudingumo dogmą ir asmeninio Dievo buvimo tiesą, o pop. Pijus IX

RYTŲ APEIGŲ (unitų) vyskupai Vatikano susirinkime. Iš k. į d. Niklous Elko (Pittsburgh), K. Bohechovsky (Philadelphia), A. Senysyn (Stamford).

1854 m. enciklika „Ineffabilis Deus“ pagarsino Marijos Nekalto Prasidėjimo dogmą. Ypačiai popiežiaus neklaudingumo dogma sudarė naują kliūtį tarp pravoslavų ir katalikų. Tačiau dėl žmonių valios šios dvi Bažnyčios liko išsiskyrusios, pravoslavų Bažnyčia visuomet pa-

brėžė vienybės elementus, esančius tarp dviejų apaštališkų Bažnyčių, kurios sudaro tą patį Kristaus Kūną.

Nepaisant pasidalinimo, rusų pravoslavų Bažnyčia visuomet pripažino galiojančias Romos Bažnyčios teises, kas sudaro jos

(nukelta į 4 psl.)

Amerikiečių katalikų labdara skaičiais

Skaiciai alkanų ir skurstančių žmonių yra žymiai didesni, negu juos pasiekia jautri širdis ir gelbstima ranka. Pagalbos atsirastų daugiau, jeigu žmonės tiesiog susidurtų su vargu: pamatytų jį savo akimis, pagyventų alkio ir skurdo sąlygomis. Kai vargo nematoma, atrodo, kad jo ir nėra; o jeigu ir žinoma, kad kitur žmonės alksta ir šyla, tai taip toli, jog daugumos neįaudina.

Vis dėlto atsiranda gerų ir jautrių žmonių, kuriems užtenka papasakoti, kad pasaulyje yra vargstančių, ir skuba padėti. Tai tikrieji labdarai, geros širdies žmonės, kurie norėtu visus alkanus pavalgydinti ir nuogus pridengti, jei tik tai galėtų. Jų aukomis, kiek jie gali duoti, remiasi Amerikos katalikų vyskupų šalpa, atliekanti didelį ir gailęstingą darbą.

Amerikos katalikų vyskupai kasmet šiuo metu renka aukas pasaulinei šalpai. Per dešimtį metų, kai labdaros žygis buvo pradėtas, vargstantieji yra paremti gėrybėmis, kurių vertė siekia vieną bilijoną ir 115 milijonų dolerių. Tik praėjusiais metais buvo sušelpa 40 milijonų žmonių už 166 milijonų dolerių. Pernai tų šelpiamųjų skaičius 77 kraštuose padidėjo beveik trimis milijonais.

Galima būtų sušelpiti daug daugiau, jeigu būtų daugiau lėšų ir talkos.

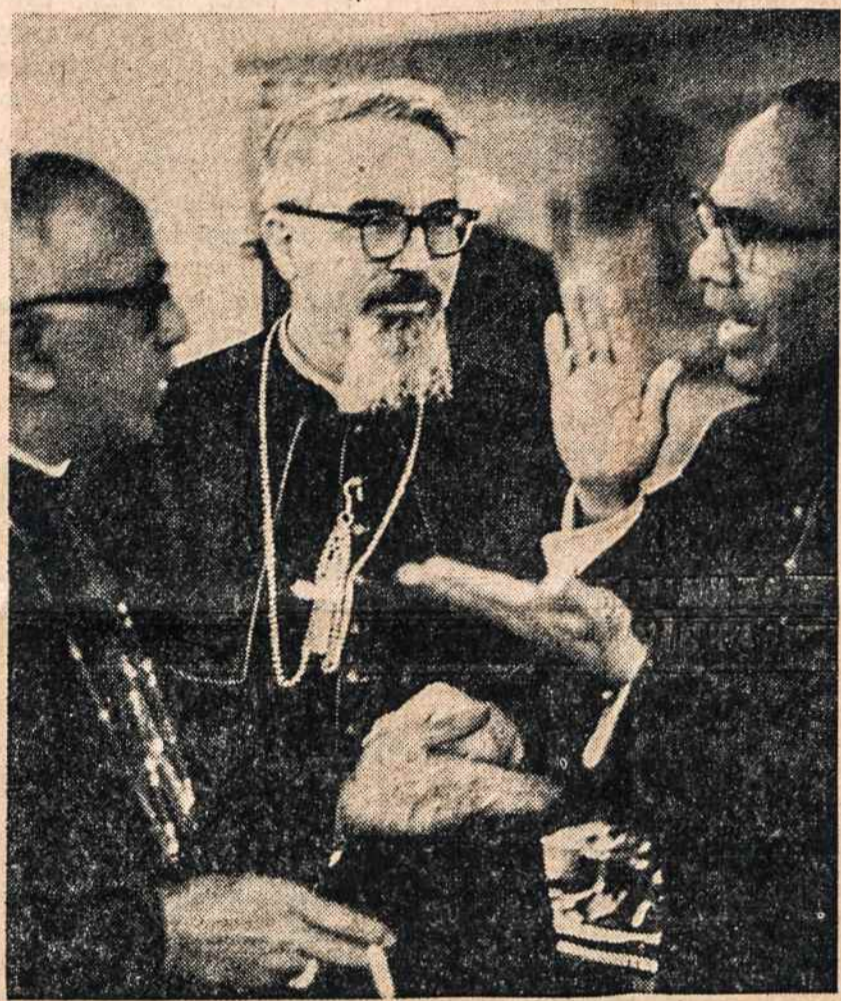
Katalikų Šalpos Tarnyba (Catholic Relief Services) vis dėlto yra pati stambiausia labdaros organizacija šiame krašte. Jos veikla apima visą pasaulį. Pernai 67 kraštuose turėjo 98 regionalines įstaigas, kuriom vadovavo 165 pasiaukoję asmenys. Jie rūpinosi ne vien šalpa, bet ir organizavimu visokios paramos, kad gyvenimo

sąlygos pagerėtų. Čia dirbama glaudžiam ryšy su JAV vyriausybe, kuri teikia gėrybių maistu ir apdanga, bet jų išskirtymų reikia talkos ir lėšų. Katalikų Šalpos Tarnyba ta uždavinių tegali atlikti, pasiremama aukomis, kurios sudedamos Amerikos katalikų vyskupų vaju. Tuo būdu kiekvienas gali atlikti artimo meilės pareigą bent nedidele savo auka.

Artimui padėti nėra malonė, o pareiga. Popiežius Jonas XXIII savo enciklikoje Motina ir Mokytoja yra pastebėjęs: „Visi esame lygiai atsakingi už neturinčius pakankamai maisto... Dėl to būtina žmonių sąžinėse pažadinti atsakingumo jausmas, sąistąs kiekvieną ir visus, ypač tuos, kurie yra gausiau palaiminti šios žemės gėrybėmis... Bažnyčia taitai visuomet ko aiškiausiai pažymėdavo: pareiga padėti neturteliams ir kenčiantiems stioriausiai privalo jausti katalikai“.

Yra labai jautrių žmonių ir nekatalikų, net nekriekščionių, bet reikia pastebėti, kad katalikai labdaros srityje daugiausia aukoiasi ir daugiausia daro. Tai liudija ir Amerikos katalikų vyskupų organizuojama šalpa.

Lietuviui yra dar pareiga ypač neužmiršti savųjų. Artimo eilė prasideda nuo artimiausio savųjų ratelio, savo šeimos bei tautos, ir plinta į visa žmoniā. Nebus greitas ir įautrus padėti kitiem, kas nebus linkes skubiai paremti savųjų, o mes jų turime varę šiapus ir anapus oelėžinės uždangos. Pivačiai daug padedama siuntiniais, ir tai yra jau nemaža auka, si organizuotai — ner Bendraji Lietuvių Šalpos Fonda Amerikoje (Balfa). Paremkime gausiau ir jį savo aukomis.

INDIJOS katalikų vyskupai Vatikano susirinkime.

VALSTYBĖS BE TEISINGUMO — PLĖSIKŲ GAUJOS

(atkelta iš 2 psl.)

niškus ginklų kiekius, kurie ūkiškai pajėguose kraštuose yra pagaminti ir tebegaminami. Ginklų gamyba teisinama tuo, kad dabartinėm sąlygom taika negali būti išlaikyta be ginklų pusiausvyros. Ir kai vienas kraštas yra pasigaminęs atominius ginklus, kiti kraštai turi gamintis savuosius, tokius pat didžiu naikinimo, ginklus. Dėl to tautos gyvena nuolatinėje baimėje. Ir baimė ne be pagrindo, nes susidūrimas gali įvykti nuo nelaukto ir nesukontroliuoto atsitiktinumo.

Teisingumas, sveikas protas ir žmoniškumas reikalauja, kad ginklavimasis būtų sustabdytas. Kad ginklų atsargos įvairiuose kraštuose būtų sumažintos. Kad atominiai ginklai būtų uždrausti. Ir kad būtų sutartas apskritai nusiginklavimas palaipsniui ir efektyvus kontrolės metodas. Jei tai bus padaryta, pagrindinis principas, nuo kurio priklauso dabartinė taika, tu rės būti pakeistas kitu, kuris skelbia, kad tikra ir patvari taika yra ne ginklų pusiausvyra,

bet tikrai tarpusavio pasitikėjimas.

Autoritetingiausiose asamblėjose tegul tad bus rimtai susirūpinta problema taikingai derinti santykius tarp politinių bendruomenių pasauliniu plotu: sprendimas, turi būti pagrįstas tarpusavio pasitikėjimu, derybų nuoširdumu, įsipareigojimų tikru vykdymu.

— Ūkiškai atsilikusių tautų raida. Yra neišvengiama, kad didelės ir galingos valstybės sudarinėja ekonomines grupes, kurios apima ir mažesnes silpnas valstybes. Tačiau būtina, kad vardan bendrosios gerovės didžiosios respektuotų mažųjų valstybių politinę laisvę, ekonominės raidos laisvę ir saugotų jų neutralumą valstybių konflikto atveju.

Yra gyvai svarbu, kad turtingesnės valstybės duodamos įvairios paramos silpnesnėm, vengtu politinio dominavimo jose, respektuotų jų moralines dorybes ir etinius požymius.

Jei tai bus daroma, tai bus brangus indėlis kelyje į sukurtą pasaulio bendruomenės, ku-

rioje kiekvienas narys, žinodamas savo teises ir pareigas, dirbs lygybės pagrindu visuotinei bendrajai gerovei.

Enciklika, kiekvieną skyrių baigdamą žvilgsniu į „šio laiko ženklus“, dėl valstybių santykių pastebi:

Žmonės vis labiau įsitikina, kad konfliktai gali būti išspręsti ne ginklais, o greičiau derybom.

Tokis įsitikinimas kyla iš modernųjų ginklų baisios naikinamosios jėgos, nes sunku įsivaizduoti, kad jie būtų vartojami kaip teisingumo įrankis.

Tačiau baimė yra tokia didelė, kad pasakiškos sumos yra vartojamos ginklam — ne tam, kad pultu, bet kad atgrasintų kitą nuo puolimo.

Yra pagrindo tikėti, kad susitikdami ir derėdamiesi, žmonės gali surasti ryšius, kurie juos jungia ir skatina lojaliai bendradarbiauti visų gerovei.

Ketvirtas skyrius kalba apie „santykius tarp asmenų politinių bendruomenių ir pasaulio bendruomenės“ (b.d.).

VIENŲ VIENI REZISTENCIJOS KOVOSE

(24) „Vykdydama mūsų nurodymus, slaptoji policija pradėjo akciją prieš žydus. Tačiau mes nurodėme slaptajai policijai nesimti iš karto per griežtų priemonių, kad nesukeltų per didelio nepasitenkinimo ne tik vietinių gyventojų, bet ir vokiečių sluokniuose. Mūsų tikslas parodyti pasauliui, kad vietiniai gyventojai nemisi iniciatyvos persekioti žydus“ (Cit. Iš T. Ziburiai 1962.VIII.30).

Lietuviškas liudijimas tuo klausimu būtų ne kitoks, tad ir nereikalingas. Sustoti verta labiau prie klausimo, kaip šią taktiką sekėsi vartoti vokiečių saugumui Lietuvoje.

(2) Zydų naikinimas, ghetto ir — lietuviai. — Henry A. Zeiger atsiliėpė: „Mūsų nusteibimui, nebuvo lengva išslyk pastūmėti į platesnius žydų pogromus“ (o.c.), o Friedmanas vėl citavo Stahleckerio žodžius: „Nėra taip lengva suorganizuoti iš vietos gyventojų tinkamą prieš žydus akciją“.

Minėti autoriai abudu pastebėjo, kad žydų pogromai turėjo būti suorganizuoti ir įvykdyti pirmom karo dienom, pareinamuoj momentu, kol krašte eina suirutė. Abudu taip pat mini, kad pirmasis, kuris Lietuvoje pasidavė Stahleckerio sukuriamam, buvo žurnalistas Klimaitis su savo partizanų būriu. Friedmanas tvirtina jį turėjus 300 partizanų. Jiem ir priskiriama pogromų pradžia.

„Pirmo pogromo metu, birželio 25-6 naktį lietuviai partizanai likvidavo per 1,500 žydų, padegė keletą sinagogų ar jas sunaikino kitais būdais ir sudegino žydų gyvename rajone apie 60 namų. Kitom naktin apie 2,300 žydų buvo likviduoti. Kitose Lietuvos da-

lyse akcija ejo Kauno pavyzdžiu, tik mažesniu mastu ir užgriebė dar ir pasilikusius komunistus. Sios apsaivalmo akcijos vyko sklandžiai, nes kariuomenės vyresnybė, kuri buvo apie tai painformuota, parodė pritarimo šiai procedūrai“ (H.A. Zeiger, ib.).

Kas čia žydų autoriaus kalbama apie karinės vyresnybės nusistatymą, lietuviškas liudijimas galėtų tik konkrečiau patvirtinti (žr. St. Raštikio atsilankymą pas gen. von. Rocques, kuriam buvo pareikštas lietuvių visuomenės ir vyriausybės nepasitenkinimas dėl žydų persekiojimo ir naikinimo. Kovose dėl Lietuvos II. 306 p.). Lietuviško liudijimo šiuo tarpu čia nėra po ranka, kuriuo galima būtų patikrinti autoriaus minimus faktus apie sudėgintas sinagogas ir namus, o taip pat jo nurodomą bendrą pogromuose žusių žydų skaičių: Kaune viso 3,800 (iš bendro žydų gyventojų skaičiaus 30,000 tarp 150,000 visų miesto gyventojų), mažesniuose provincijose miestuose 1,200 viso 5,000.

Tačiau lietuvių liudijimai gali konkrečiau patvirtinti, kokio dvideidžio žaidimo emėsi gen. Stahleckeris, steigdindamas Kaune ghetto. Iš vienos pusės Henry A. Zeiger informuoja: „Kaune po pirmos operacijos žydų komitetas buvo iškvieistas (pas gen. Stahleckerį. Aut.) ir painformuotas, kad vokiečių valdžia nemato jokio pagrindo kištis į kivirčius tarp lietuvių ir žydų. Vienintelė tad normaliai padėčiai sudaryti išeitis — sudaryti žydų ghetto. Į žydų komiteto atsilankinėjimus buvo pareikšta, kad nėra kitos galimybės tolimesniem pogromam išvengti. Į tai žydai iš karto pareiškė esą pasiryžę viską padaryti, kad išskeldintų savo rasės brolius į priemiestį Viliampolę“ (ib.).

Iš antros pusės lietuviškas liudijimas rodo, kad, prieš iškviesdamas žydų atstovus, Stahleckeris jau buvo įsakęs Kauno komendantui iškraustyti žydus iš Kauno per 5-6 valandas. Patiriame iš to pat šaltinio, kad po Stahleckerio žydų atstovai atsilankė pas komendantą ir perdavė Stahleckerio pareiškimus. Taip išliko aiškėn tuoj pat apgaulingas Stahleckerio žaidimas, kurio tikslas buvo žydų akyste atsakomybę suversti lietuviam.

Komendantui pasisekė vokiečiam išaiškinti, kad per tokį trumpą laiką techniškai negalima išskeldinti; kad žydų klausimas reikalingas ilgesnio laiko; kad jis

turis atsiklausti dar ir savo vyriausybės. Gal Stahleckeriui patiko idėja vyriausybę įtraukti į atsakomybę už žydų gabenimą į ghetto, gal ir kitoki motyvai lėmė, bet buvo laimėta laiko. Komendanto pristatytas vyriausybės ghetto projektas buvo svarstomas, atidedamas. Užtruko tai iki liepos pabaigos, iki civilfervaltungo įsteigimo. Stahleckeris buvo išskeltas į Estiją (po kelių mėnesių žuvo); kiti vokiečiai iš naujo emė spausti žydų ghetto klausimą, ypačiai Kauno miesto/komisaras Crameris, kuris pirmasis įsakė žydams prisiegti žvaigždes ir nevaikščioti šaligatviais. Nesulaukdam iš vyriausybės ghetto potvarkio (kuris taip ir nebuvo priimtas), vokiečiai permė pagaliau atvirai žydų klausimą jau į savo rankas ir — visus žydus suvarė į ghetto.

Kur ghetto buvo, žydai ilgiausiai išsilaikė — Kaune, Vilniuje, Šiauliuose, Telšiuose, Ukmergėje. Ilgainiui ir iš ghetto, kurie paskiau buvo padinti „lageriais“, emė žydus ir gaben žudyti. Žudymo veiksmam buvo organizuoti specialūs lietuvių savanorių daliniai, vadovaujami vokiečių. Henry A. Zeiger pastebėjo, kad verbuojant lietuvius ar latvius į tokius dalinius buvo renkami vyrai, kurių giminės buvo rusų nužudyti ar deportuoti (pats Klimaitis buvo išėjęs iš bolševikų kalėjimo). Tačiau buvo atsiktikimų, kad naikinimo veiksmam buvo paimta viešoji policija ar bataliniai, kurie buvo skirti pagalbinei kariuomenės tarnybai, o ne eksterminacijai. Dėl to kai kur po tokios egzekucijos policininkai padavė raportus pasi-traukti iš tarnybos (Marijampolė); kai kur bataliono kariai atsiskakė šaudyti ir buvo patys sušaudyti (Vilnius); kai kur SD pareigūnai šaudydami buvo apsi-taisė lietuvių karių uniformom (Šakiai); kai kur, siekdami nukreipti akis nuo vokiečių lietuviškom milinim apmrentus karius filmavo egzekucijos metu; buvė net atsiktikimų, kad duobės pakasė ir butelius su šaudžiusių vyrų lietuviškom pavardėm.

Dar ir 1943 pabaigoje vokiečiai mėgino sudarinėti išpuđi, kad žudymo akciją vykdo lietuviai, kaip tai nurodė to meto pogrindinė spauda: „Vokiečių okupacinė valdžia Lietuvoje masiškai naikina žydus, bet jos agentai skleidžia žinias, kad žydus šaudo ne vokiečiai, bet lietuviai“ (N. Lietuva 1943.X.15). Pogrindinė spaudoje randame ir vaizdą, kaip ekstermina-

cija buvo vykdoma Vilniaus ghetto žydams: „Rudoji ekspedicija beveik likvidavo Vilniaus getą. Visas rajonas buvo apsuptas latvių ir estų. Viduje patys vokiečiai gaudė pradžioje darbu tinkamus vyrus, vėliau moteris su seniais. Žydai patys iš namų nėjo — kiekvienas buvo išvaromas skyriu. Kurie slapstėsi kanalizacijos vamzdžiuose, prigirdyti paleistame vandenyje. Iš viso Daugpilio kryptimi per 3 dienas išvežta apie 10,000 žydų. Vokiečiai sakė, kad į Estiją darbam. Iš buvusių Vilniaus gete apie 14,000 žydų liko tik kokie 2,000. Užbarikaduoti namai buvo susprogdinti drauge su juose buvusiais žydaiss“ (Į Laisvę 1943 Nr. 9).

1944 metų pavasarį, jausdami ateitį, vokiečiai įsakė žydų masinius kapus atvartariem žydams atkasinti, pilstyti žibalu ir deginti, kad pradingtu nusikaltimo pėdsakai. Gal vokiečius gąsdino surasti sovietinio nusikaltimo pėdsakai — masiniai Katyno kapai. Vokiečiai tad norėjo žibalu ir ugnimi sunaikinti savuosius pėdsakus. Paskui naikino ir pačius degintojus, kad dingtų paskutiniai liudininkai. Traukdamiesi nuo raudonosios armijos 1944 vokiečiai sudegino ir Kauno ghetto. Išsigelbėjo tik keletas tūkstančių, kurie auksu brangenybom papirkė savo naikintojus ir buvo atgabenti gyvi į Dachau kacetą, iš kurio dalis išsivadavo jau karo pabaigoje.

(3) Zydų gelbėjimas ir lietuviai. — Zeigeris su nusteibimu sutiko faktą, kad gen. Stahleckeris nelengvai surado talkininkų tarp lietuvių žydų eksterminacijai. Pažįstantim lietuvių tradicijas tai nebuvo nuostabu. Praeity lietuviai ir žydai lojaliai sugyveno, ir toki pogromai kaip Lenkijoje ar kitur Lietuvoje nebuvo pažįstami. Jei literatūra yra gyvenimo atspindys, tai literatūriniai žydų tipai, absoliutinė dauguma, yra pozityvūs, simpatingi. Staigmena buvo lietuviams, kada tarp žydų komunistinis režimas buvo susira-dęs daug talkininkų, dalyvavusių lietuvių gyventojų eksterminacijoje. Galima būtų apytikriai teigti, kad tai buvo daugiau žydų jaunimas, nuotoles nuo savo tėvų tradicijų. Bolševikmečio žydų veikla sukėlė lietuvių resentmentą žydams. Tačiau lietuvių prigimtis jautri žmoniškajam sentimentui. Naikinamiem ir (Bus daugiau)

JUODUKAI REMIA LIETUVOS LAISVINIMĄ

Day Star baptistų bažnyčios rektorius Ralph E. Loeb buvo pakviestas A. Trimaką kalbėti toje bažnyčioje apie religijos persekiojimą Lietuvoje ir bendrai apie lietuvių ir kitų bolševikų pavergtų tautų padėtį. Po išsamios kalbos parapičiai, kurių buvo pilna bažnyčia ir kurių daugumą sudarė juodukai, sudėjo gražių aukų Lietuvos laisvinimo reikalui. Tai bene pirmas atsitikimas, kad Amerikos tamsesnės spalvos žmonės, gerai suprasdami komunizmo tikslus, davė medžiaginės aukos Lietuvos laisvės kovai.

Ispanijos informacijos ministeris remia Vliko radijo programą.

Vliko pirmininkas pasveikino naują Ispanijos informacijos ir turizmo ministrę Manuel Fraga Iribarne jo paskyrimo proga ir padėjo už kasdieną nemokamai skiriamą 20 minu-

čių laiką Madrido radijo stotyje transliacijoms lietuvių kalba į Lietuvą, kurios Lietuvoje gerai girdimos. Padėjo buvo išdėstyta transliuojamų programų reikšmė pavergtajai lietuvių tautai ir jos atkakliai kovai su okupantu ir komunizmu. Kartu buvo pageidauta lietuvių programai skirti 30 min. laiko. Atsakydamas į Vliko pirmininko laišką, ministeris užtikrino savo pritarimą lietuviškajai programai ir pažadėjo jos reikalus visuomet palankiai spręsti.

Gražina Krivickienė — Eltos atstovė prie Valstybės departamento.

Vlikui yra labai svarbu savo atstovą turėti Washingtono. Padėjus pastangų, Valstybės departamentas pranešė Vliko pirmininkui, kad jis Gražina Krivickienę laikys Eltos atstove ir ją kvies į visas spaudos konfe-

rencijas. Krivickienė jau aktyviai į šį darbą įsijungė ir gausiai aprūpinama informacine medžiaga.

Dr. S. Witvicky, Ukrainos prezidentas tremtyje, tarėsi su Lietuvos laisvinimo organizacijų vadovais.

Dr. S. Witvicky, kurį ukrainiečių egzilai laiko teisėtu savo prezidentu nuo pirmosios Ukrainos respublikos gyvavimo 1918-1919 metų, nuolatos gyvenęs New Yorke, palaiko nuolatinius ryšius su Vliku. Balandžio 25 S. Witvicky buvo pasikvietęs pietų dr. A. Trimaką ir V. Sidzikauską. Draugiškoje nuotaikoje buvo aptarti abiem kraštams svarbūs laisvinimo kovos reikalai. Ukrainiečių Rada (Taryba), jų pagrindinė laisvinimo organizacija, yra Vokietijoje, Muenchene. Jos prezidentas yra Levicky.

PRAVOSLAVŲ STEBĖTOJŲ ATSLIEPIMAI

(atkelta iš 3 psl.)

nepažeidžiamą apaštališkąjį testinumą. Daugybėje Romos Bažnyčios šventųjų pavyzdžiuose rusai nenustojo ižiūrėti garantiją būsimojai suartėjimo galimybės.

Pijaus XII pontifikatas nepasidėjo prieš įvairių konfesijų krikščionių susipratimo. Pop. Jono XXIII idėjos iš karto buvo

mažai žinomos dėl to, kad ir pats popiežius dar buvo mažai pasireiškęs. Tačiau Susirinkime tos idėjos labiau išryškėjo tiek iš paties popiežiaus svarstytinų klausimų pasirinkimo, tiek ir iš jo atidaromosios kalbos. Visa tai metė naujos šviesos dabartinio popiežiaus intencijoms. Jo optimizmas dėl gyvenamojo laikotarpio, jo noras, kad Susirinkime dalyvautų viso pasaulio stebėtojai, jo atsisaukimas į valdančiuosius, kad jie stengtųsi išlaikyti pasaulio taiką yra labai reikšmingi faktai.

Kokio atbalsio ras tie atsisaukimai Susirinkimo Tėvų ir katalikų Bažnyčios veikloje, ma-

tysime ateityje. Pravoslavai linki, kad Bažnyčia suvaidintų svarbią rolę tarp tų jėgų, kurios kovoja už teisingą ir pastovią tarp tautų taiką. Pravoslavai tikisi, kad Susirinkimo Tėvai, šv. Dvasios vedami, padaugins savo pastangas visų į Dievą ir mūsų Išganytoją Jėzų Kristų tikinčių religinei vienybei pasiekti".

Kaip matome, Maskvos patriarchas, tikriausia iš valdžios pusės įsakytas ir pamokytas, ši kartą užėmė daug ramesnį ir švelnesnį toną tiek Susirinkimo, tiek paties popiežiaus vertinime.

Belgijos pravoslavų arkivyskupas Bazilijus, priklausęs nuo Maskvos patriarcho, viename susirinkime Briuselyje papasakojo pravoslavų išpūdžius pasibaigus Vatikano pirmojo susirinkimo sesijai, būtent, kas jiems nepatiko. O nepatiko du dalykai: Susirink. Tėvų ritualinis paklusnumo pareiškimas popiežiui. Mat, yra tokia tradicija, kad popiežiui, dalyvaujantiems iškilmingose apeigose,

jam atsisėdus į sostą, kardinolai iš eilės prieina prie popiežiaus ir priklaupę bučiuoja jam ranką, tuo išreiškiami savo paklusnumą ir pagarbą. Pagal Bazilijų, tuo aiškiai pabrėžiama vyskupų nelygybė. Šis dalykas pravoslavų akyse darąs labai nemalonus išpūdžio, dar nemalonesnio negu pirmenybės klausimas tarp patriarchų ir kardinolų (pirmenybės eilėje pirmiau eina kardinolai ir tik paskui patriarchai).

Antras dalykas pravoslavams sunkiai suprantamas, tai popiežiaus iniciatyva šv. Juozapo vardo įterpimas į Mišių kanoną, visiškai ignoravus Susirinkimą ir jo liturgijos komisiją.

Pagal Bazilijų, Susirinkimo pirmąją sesiją su palankumu ir simpatija sekė ne tik stebėtojai, ką jie patys yra viešai pareiškę, bet ir visi tikintieji pravoslavai. Buvo labai įvertinta žodžio laisvė, popiežiaus atvirumas ir išmintis, taip pat broliška laikysena stebėtojų nekatalikų atžvilgiu. Susirinkimas svarstė kai kuriuos klausimus, kurie įpatinai domina pravoslavus — tai įvairių kalbų vartojimas liturgijoje, komunija dviem pavidalais, koncelebracija (keli kunigai drauge aukoja mišias prie to paties altoriaus). Buvę matyti, kad daugumos nusistatymas esąs labai artimas pravoslavų linijai. Tačiau Vatikano susirinkimas dar nepasiskyrė dėl kai kurių labai svarbių klausimų, kuriais katalikai ir pravoslavai nesutaria: tai popiežiaus primatas ir neklaidingumas, ekleziologija ir kit. Bazilijaus manymu, Susirinkime išryškėjo dvi srovės "doktrinalistų" ir "pastoralistų". Nors tarp jų negalį būti priešingumų, tačiau pravoslavai arčiau doktrinalistų".

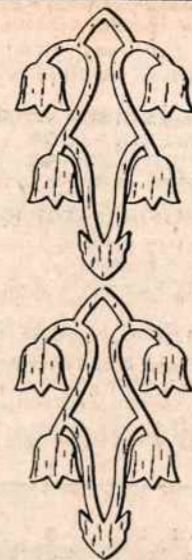
Izraelio valstybė buvo atsiuntusi savo delegaciją į atidarymo iškilmes. Paskui spaudoje plačiai tas iškilmes aprašė. Valdančios partijos organas "Davar" išreiškė linkėjimą, kad Susirinkimas pasirūpintų teologiškai pasmerkti antisemitizmą ir pareiškė viltį, kad "žinant pop. Jono XXIII tolerantiškumą ir kitų supratimą", Susirinkimas padarys viską, kas yra jo galioje, kad "2000 metų klaida" būtų atitaisyta.

Čia, be abejo, daroma užuomina į žydų kaltę dėl Kristaus mirties; daugelis žydų tikisi, kad ši dalykai išaiškintų, sumažėtų ir antisemitizmas.

Kelias dienas prieš Susirinkimą žydų ortodoksų organe "Hazonah" tilpo straipsnis, kuriame labai skeptiškai pasisakyta dėl Vatikano ir žydų tautos santykių pagerėjimo. Bet po aštuonių dienų tas pats laikraštis išdėjo jau daug ramesnį straipsnį.

Dr. J. Sav.

1963. VII. 7 d.

ANTROJI JAV IR KANADOS LIETUVIŲ

TAUTINIŲ

ŠOKIŲ ŠVENTĖ

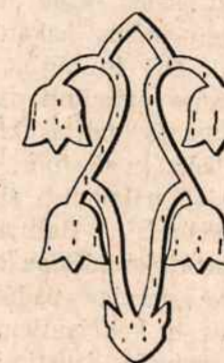
ČIKAGOJE

(International Amphitheatre, S. Halsted & 14th Street)

Bilietai gaunami:

Cicero delikatesų krautuvė, 1425 So. 49th Ave.
J. Karvelis, 3322 So. Halsted St.
Marginiai, 2511 W. 69th St.
Royal Blue maisto krautuvė, 4359 So. Campbell Ave.
Visos JAV ir Kanados L.B. apyl.
Paštu: V. Grebliūnas, 6941 So. Washtenaw Ave.,
Chicago 29, Ill.

Bilietų kainos: 2, 3, 4, 5, 6 dol.

MARTYNO MAŽVYDO giesmyno antraštinis puslapis.

MARTYNO MAŽVYDO ATMINIMUI

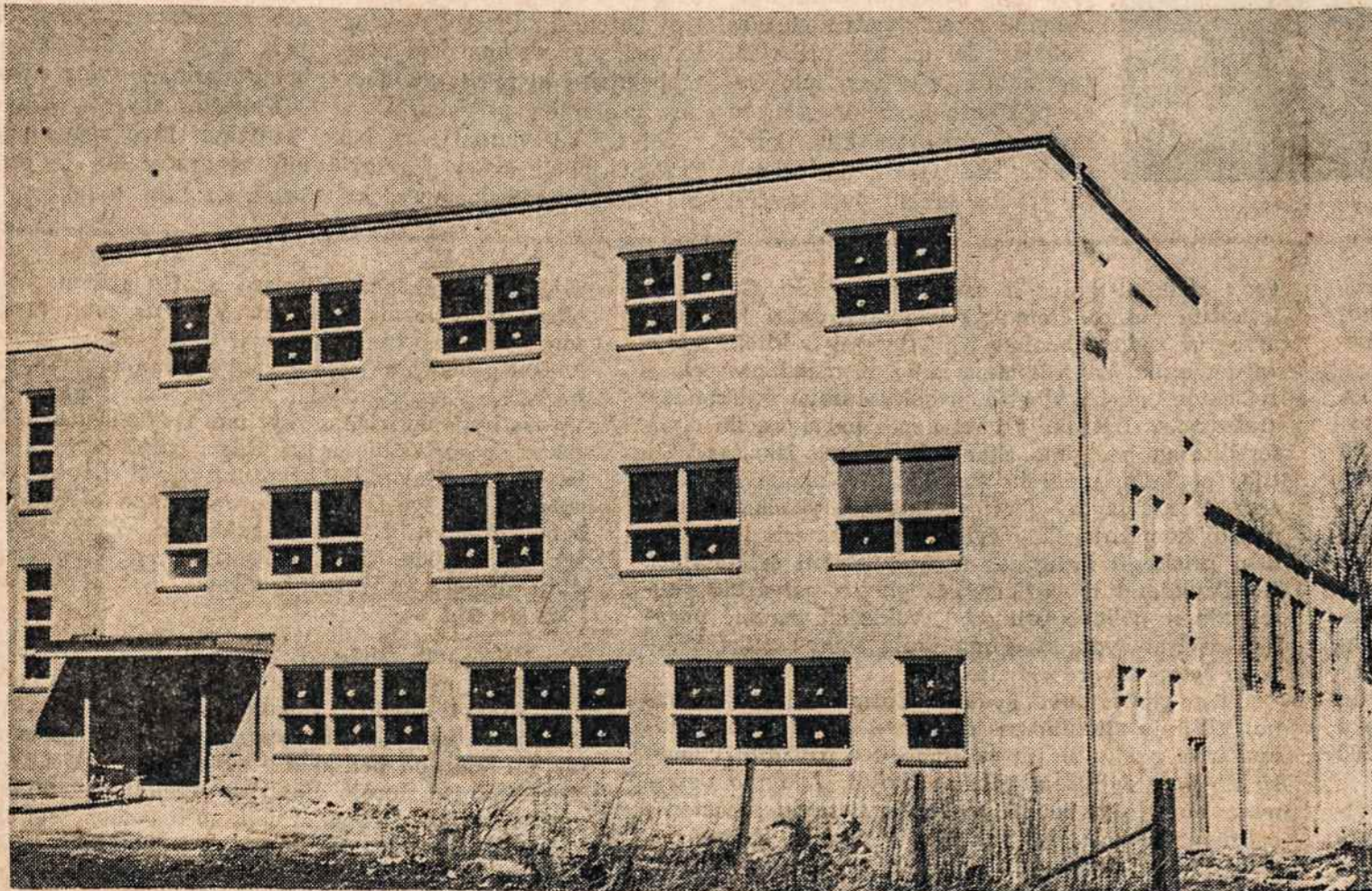
Antraštinis puslapis Martyno Mažvydo giesmyno, išspausdinto Karaliaučiuje prieš 414 metų (1549). Viena Mažvydo giesmė, "Sutvertojau Pone žvaizdžių", versta iš lotynų kalbos ("Conditor alme syderum"), bus

DOMINIKA BIKNEVIČIENE,

viena iš didžiųjų pranciškonų rėmėjų, balandžio 28 mirė Chicagoje, Jos vyras Tadas mirė prieš keleris metus. Steigiant šv. Antano gimnaziją Kennebunkporte, jie yra finansavę visą pradinį jos įrengimą. Jų lėšomis taip pat buvo praplėsta Greene vienuolyno koplyčia ir įrengta salė.

giedama Mažvydo atminimo programoje. Specialiai šiam atminimui šį gregoriano giedojimo himną į magnetofoninę juostą įgiedojo muz. Antano Skiedulio vadovaujamas 11 asmenų vyrų choras. Mažvydo mirties 400 metų atminimas Chicagoje bus gegužės 11 d., 7 val. vak., Jaunimo Centro rūmuose. Atminimą ruošia Pedagoginis Lituanistikos Institutas.

— Vienos arkivyskupas kardinolas Koenig balandžio 29 išvyko Lenkijos vyskupų lankyti. Po kelionės Lenkijoje dar vyks antru kartu pas kardinolą Minzenty.

KENNEBUNKPORT, Maine, baigiama įrengti šv. Antano gimnazijos sporto salė ir bendrabutis.

VASAROS ATOSTOGOS ir BERNIUKŲ STOVYKLA PRIE ATLANTO

- Vasaros karščiai, miestų dulkės ir bendras nuovargis vilioja poilsio ieškančius žmones vykti į atostogų kraštą — Maine. Į pranciškonų vedamą vasarvietę suplaukia daug lietuvių pavasaroti, pasimatyti su kitais draugais bei pažįstamais.
- Prašome iš anksto rezervuoti kambarius adresu —

- Stovykla veiks nuo birželio 28 iki rugpjūčio 2
- Berniukai priimami nuo 8 iki 15 metų
- Vadovauja prityrę vadovai
- Visi lietuviai berniukai yra kviečiami atsigavinti dvasia ir kūnu religinėje ir patriotinėje dvasioje.
- Prie stovyklos didelis maudymosi baseinas su maloniai šiltu jūros vandeniu.

Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine — Tel. 207 WORTH 7-2011

KUR GERIAUSIA PAILSĖTI PER ATOSTOGAS

Garsiam Cape Cod — Osterville, Mass., kurorte prie atviro Atlanto Long-Beach pliažo, pušų pavėsyje, gražioje lietuviškoje vasarvietėje JANSONŲ VILŲJE

"AUDRONE"

87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.
Tel. 428-8425

Istaiginga vila, erdvūs kambariai • Gražus privatus 2 akryų pušynas-parkas • Šiltos Golfstromo srovės, atviras jūros pliažas 5 min. pėsčiom • Rami aplinkuma, daug vietos poilsui ir žaidimams • Geras lietuviškas maistas ir malonus patarnavimas

ATIDAROMA NUO BIRŽELIO 15 D.
Lietuviai savininkai Dr. ED. ir MARIJA JANSONAI visus maloniai kviečia atvykti. — Iš anksto kreiptis: ED. JANSONAS

15 Rosedale St., Boston 24, Mass. — Telef. 288-5999
arba nuo birželio 15:
Audrone - Jansonas, 87 East Bay Rd., Osterville, Cape Cod, Mass.

Jaunujų vyčių suvažiavimas

Newark, N.J. Jaunujų Lietuvos vyčių suvažiavimas įvyko balandžio 28. Tai buvo penktas toks suvažiavimas. Jame prisiminta vyčių organizacijos 50 metų sukaktis.

Jaunėji vyčiai iš šv. Jurgio salės organizuotai ėjo pamaldom į šv. Trejybės bažnyčią. Palydėjo uniformuoti lietuviai veteranai, kuriems vadovavo buvęs vadas John Remeika. Prieš mišias sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai. Mišias aukojo kun. P. Totoraitis, pamokslą pasakė kun. V. Karalevičius. Giedojimo choras, vadovaujamas Klemenso Bagdonavičiaus. Baigiant pamaldas sugiedota vyčių himnas.

Šv. Jurgio salėje posėdis prasidėjo 2 v. popiet. Jam vadovavo New Yorko-New Jersey apskričio vicepirmininkė Ann Klem. Maldą sukalbėjo kun. P. Totoraitis, 29 kuopos dvasios vadas.

Sveikino Dorotėja Duktutė, New Yorko-New Jersey apskričio pirmininkė, Elena Saulytė iš Philadelphijos, vyčių centro valdybos vicepirmininkė. Ji savo kalboje prisiminė vyčių sukaktį.

Suvažiavime dar dalyvavo ir prel. Ig. Kelmelis, kun. Stasys Raila iš Brooklyno, kun. Petras Žemelis iš Bayonnės. Buvo atstovaujamos šios jaunujų vyčių kuopos iš: Philadelphijos, Elizabetho, Bayonnės, Maspetho ir vietos kuopa, kuri buvo suvažiavimo šeimininkė. Viso buvo 125 delegatai. Taip pat kalbėjo 29 kuopos pirmininkas J. Balčiūnas.

Pagrindinę kalbą pasakė Albinas Janks iš Newarko. Jis kalbėjo apie Lietuvos vyčių tikslus ir uždavinius, darbus, surištus su Lietuvos laisvinimu.

Meninėje programoje buvo lietuviška ir amerikiečių muzika ir tautiniai šokiai. J. Mickūnas ragino visus pramokti lietuviškai. Baigiamąją maldą sukalbėjo kun. V. Karalevičius. Šv. Trejybės bažnyčioje buvo palaiminimas Švč. Sakramentu. Palaiminimą suteikė kun. Petras Žemelis.

Buvo paskelbti įvairūs lai-

manimai. Ausiukių kepimo varšybose laimėjo pirmą vietą Vincė Juška iš Elizabetho, antrą vietą — Lorraine Scoudas iš Elizabetho ir trečią — Susan Mensler iš Newarko. Už gražiausius margučius pirmoji dovaną atiteko Arūni Jarman iš Elizabetho, antroje — Kennet Barron iš Maspetho, trečioji — Peter Coll iš Newarko.

Suvažiavimas baigtas banketu ir šokiais. Suvažiavimo programa rūpinosi Mary Stonis ir Liudas Stukas. Kitų metų suvažiavimas numatomas Maspetho. F.V.

ATHOL, MASS.

Vyrų klubas ruošia kortavimam vakarą gegužės 4 parapijos salėje. Bus gražių ir namams reikalingų daiktų išleistų laimėjimų keliu, bus ir užkandžių.

Vyrų klubas įsikūrė šių metų pradžioje. Jo valdybą sudaro: Petras Krustapentus — pirm., Jurgis Vedluga — rašt., Jonas Petrosky — vicepirm., Jonas Krustapentus — informacijos reikalams. Klubo susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio trečios savaitės antradienį.

Liet. Katalikų Religinei Šalpai gavėnios metų buvo padaryta rinkliava bažnyčioje ir buvo surinkta 441.48 dol. Religinės Šalpos vadovybė atsiuntė padėką už aukas.

Mirė gavėnios metu: Jonas Sukols, 54 metų, ir Jonas Bobišauskas, 77 metų. Abu palaidoti iš parapijos bažnyčios Gethse-

mane kapinėse. Abu buvo pavyzdingi parapiečiai.

N. Anglijos apskričio Lietuvos vyčių pusmetinis suvažiavimas buvo Westfield balandžio 28. Vietinės vyčių kuopos atstovai buvo dr. Gailiūnas, Pranas Anoris, Marijona Gauronskytė ir Vincas Waslaske. Kartu važiavo ir dvasios vadas kl. kun. Jutt.

Vyskupijos labdaros vajušimė pradėdamas gegužės 5 ir tęsė visą savaitę. Vyskupas Flanagan paskelbė, kad šiemet reikia surinkti 700,000 dol. vyskupijos labdaros reikalams. Šv. Pranciškaus parapijai paskirta 2515 dol.

Šv. Pranciškaus parapijoje sudarytas vajušimo komitetas, kurio pirmininku yra Povilas Šatas, išdininu Pranas Verock. Gegužės 5 nuo dvylikos iki trečios popiet apie 30 vyrų aplankys parapiečius, rinkdami aukas. Parapiečiai prašomi tuo laiku būti namie ir paremti vyskupijos labdaros darbus.

Tikybės pamokų konferencijoje, kuri buvo balandžio 20, 21 šv. Kryžiaus kolegijoje, dalyvavo Ida Waslaske, Valerie Coolidge ir Joanna Chastney. Jos dėsto tikybės pamokas parapijoje.

Altoriaus tarnautojai per Velykas dėvėjo naujas sutanas, kurias įtaisė moterų gilda, maldos apaštalavimo ir tretininkų draugijos. Klebonas nuširdžiai dėkoja už puikią dovaną.

Pirmoji komunija bus gegužės 19, per 8:30 v. mišias. Pir-

LIETUVOS JAUNŪJŲ VYČIŲ suvažiavimo prezidentas Newarko balandžio 28. Kalba Juozas Balčiūnas, kairėje Dotėja Dutkutė dešinėje Ann Klem. Nuotr. V. Mazelio.

LIET. BENDRUOMENĖS DEŠIMTMETIS NEW JERSEY

JAV Lietuvos Bendruomenės New Jersey apygarda įsikūrė 1952 birželio 30. Tą dieną į organizacinę komitetą išrinkti: J. Stukas, K. Trečiokas, A. Trečiokas, J. Liudvinaitis, V. Dilys, J. Prapuolenis ir St. Jakštas. Komitetas 1952 spalio 26 sukvietė suvažiavimą, ir išrinko laikiną komitetą iš 14 asmenų. Komitetui pirmininkavo Jokūbas J. Stukas.

1954 rugpjūčio 19 suauktas apylinkių atstovų suvažiavimas. Išrinkta valdyba iš 5 asmenų. Pirmininkavo V. Dilys, kuris visą dešimtmetį paliko valdybos nariu, o pastaruosius 9 metus buvo pirmininku. Laiskraščio puslapiu neleidžia išvardinti praeities valdybų sudėties, bet praeities neuzsi-gaus ir rašančiam šias eilutes atleis. Žinau viena, kad istori-

mai komunijai ruošia seselės kazimierietės Roberta ir Fidelis. Kun. Pijus Juraitis, buvęs parapijos klebonas, atostogaudamas Floridoje, buvo susirgęs ir operuotas. Ligonis dabar sveiksta ir laukia, kada galės sugrįžti į Athol, Mass. (A.d.)

mai komunijai ruošia seselės kazimierietės Roberta ir Fidelis. Kun. Pijus Juraitis, buvęs parapijos klebonas, atostogaudamas Floridoje, buvo susirgęs ir operuotas. Ligonis dabar sveiksta ir laukia, kada galės sugrįžti į Athol, Mass. (A.d.)

jos puslapiuose bei protokolų knygose jų vardai liks šviesiom raidėm įrašyti.

Dabartiniu metu apygardos valdybą sudaro: V. Dilys — pirm., J. Stukas — vicepirm., A. Rugys — vicepirm., L. Sirkus — švietimo reikalų vadovas, A. Budreckas — kultūriniam reikalams, A. Astrauskas prot. rašt. J. Avižienis — išd. ir M. Varneckas — sekr.

Apygardai priklauso šios apylinkės: Elizabetho, Kearny-Harrison, Linden, Paterson, Jersey City, Newarko ir Studentų sąjungos seniūnija.

Dešimtmetis — trumpas laikas. Bet per jį apygarda daug nuveikė. Pagyvėjo lietuviškas, kultūrinis veikimas. Tenka tik apgalvoti, kad dar nevisi įsisąmonio LB tikslus. Graudu, kad sutinki lietuvi, kuris pats nezinodamas, kaišo pagalius į Lietuvos Bendruomenės vežimą.

Stipendijų įteikimą reikia laukti vienu iš svarbesnių apygardos darbų. Šias eilutes rašas nežino kitos apygardos, kuri tu-

retų stipendijų fondą.

Siemet gegužės 11 7 v. v. šv. Jurgio draugijos salėje, 180 New York Ave., Newarko, dešimtmečio atžymėjimo bankete, bus įteiktos ir stipendijos. Stipendijas gaus G. Vaičiūnaitė iš Lindeno, Danguolė Masonytė, Kestutis Čižūnas iš Patersono.

Prel. J. Balkūnas, iš Maspetho dalyvaus šiose iškilmėse ir pasakys pagrindinę kalbą. Jis yra Lietuvos Bendruomenės kūrėjas ir jos garbės pirmininkas.

Meninėje programoje sutiko dalyvauti su savo skambiomis dainomis solistai Irena Stankūnaitė ir Liudas Stukas ir žodžio menininkas J. Jakubaitis.

Bilietai į banketą jau platunami. Vien tik A. Zukauskas pasiėmė išplatinti 100 kvietimų. Malonu pažymėti, kad stipendijų mintį įnešė jau čia gimęs apygardos valdybos narys Alg. Budreckas. Jis parengė ir įstatų projektą. Vėliau buvo pakviesti teisininkai B. Viliaudas ir V. Vaitiekūnas, kurie galutinai sudarė stipendijų fondą.

Rugių Antanas

BALTIMORĖS ŽINIOS

Drėmos mėgėjų ratelis, vadovaujamas aktorius Jono Kazlauskas, pastatė komediją — "Buhalterijos klaidą" balandžio 20, lietuvių svetainės didžiojoje salėje. Gaila, kad žmonių į vaidinimą atsilankė mažokai.

Kun. Antanas Dubinskas, Baltimorės šv. Petro parapijos klebonas, balandžio 18 gavo žinią, kad jį popiežius pakėlė į prelatus. Visi Baltimorės lietuvių džiaugiasi šia žinia. Naujasis prelatas apie 19 metų buvo šv. Alfonso parapijoje.

Rummage sale rengia šv. Alfonso sodalietės Belair Market gegužės 4, šeštadienį. Visos sodalietės prašomos atnešti į šv. Alfonso mokyklą įvairių daiktų šiam parengimui.

Pirmoji komunija bus gegužės 5, sekmadienį, per 8:30 v. mišias šv. Alfonso bažnyčioje. Pirmąją komuniją priims 14 berniukų ir mergaičių.

Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M., prieš Motinos dieną atvyks į šv. Alfonso bažnyčią, sakys kelis pamokslus, klausys iš-

Bridgeport, Conn.

Praeitą sekmadienį šv. Jurgio draugijos užprašytas mišias aukojo kleb. kun. J.V. Kazlauskas. Tokias pamaldas šv. Jurgio draugija surengia kasmet. Draugijai priklauso tik vyrų.

Ateinantį sekmadienį bus gegužinės procesija ir Dievo Motinos statulos vainikavimas. Procesija visada labai gražiai praeina. Tikim, kad ir šiemet su-

(mukelta į 6 psl.)

IŠ VISUR

— Kunigų Vienybės pirmininkas prel. Pr. Juras praneša, kad iš susirgusio kun. Vac. Paulausko išdininio pareigas perėmė kun. Zenonas A. Smilga. Jo vardu siųstina prenumerata už žurnalą Lux Christi ir nario mokestis. Čekiai rašytini adresu: Lithuanian R.C. Priest League of America, 155 Washington St., Middletown, Connecticut. Prenumerata ir nario mokestis metam sudaro 10 dol.

— Jonas Račkauskas, Moksleivių Ateitininkų Sąjungos pirmininkas, išvyko į JV rytinius pakraščius. Lankysis Baltimorėje, Philadelphijoje, New Yorke ir gegužės 5 sekmadienį, dalyvaus Naujos Anglijos ateitininkų šventėje Putnam, Conn.

— Jonas ir Albina Brazauskai iš Waterbury, Conn. įstojo į Lietuvos Fondą nariais, įmokėdami pirmąjį šimtą dolerių.

— Nekalto Prasiždėjimo kongregacijos seserų rėmėjų susirinkimas bus gegužės 19 Putnam, Conn.

— Kennebunkport, Me., šv. Antano gimnazijos berniukų choro dainas balandžio 28 Jokubas Stukas įrašė į juosteles. Chorui vadovauja T. Bernardinas Grauslys, O. F. M.

— Prof. A. Maceina profesoriau Miunsterio universitete. Žiemos semestre skaitė kursą apie sovietinę religijos filosofiją ir žmogaus puolimą ir prisikėlimą Dostojevskio kūryboje. Jis taip pat važinėja paskaitom į atskiras vietas. Ne-trukus išeis iš spaudos naujas veikalas vokiškai, — "Studien zur Russischen Religionsphilosophie".

— Jaunimo stovykloje Dai navoje prie Detroito pradėta statyba, statoma koplyčia ir administracijos namas, kur tilps biblioteka, raštinės, kur bus kapeliono ir mokytojų-instruktorių kambariai. Statybai planus parengė lietuvia architektai — M. Narbutas ir Alg. Bublys.

— Vasario 16 gimnazijoje, Vokietijoje, pradėti naujo pastato statybos darbai. Žemės kasimo darbus atliko 8591 LS kuopa, vadovaujama krašto valdybos sekretoriaus inž. kpt. Jono Valiūno. Iš vokiečių įstaigų statybai gaunama 500,000 DM. Likusio turio būti sutelkta iš lietuvių.

— Kun. T. Palis šv. Jono parapijos San Lorenzo, Calif., perkeltas į šv. Kirilo parapiją, Oakland, Calif. Dabartinis jo adresas: Rev. T. Palis, 6226 Camden St., Oakland, California.

L. K. MOTERŲ SEIMAS

BROCKTON, MASS.

Brocktone balandžio 21 įvyko Naujosios Anglijos Lietuvos Katalikų Moterų Sąjungos seimas. Prasiždėjo 10 v. pamaldomis, Worcesterio Aušros Vartų ir Brocktono kuopos dalyvavo su vėliavomis.

Posėdis pradėtas 12 parapijos salėje. Atidarė Ona Čižienė, maldą sukalbėjo kun. M. Vembrė. Prezidiumą sudarė: pirm: G. Keneb, sekretorė K. Keb-linskiene (ji yra seimo organizatorė), E. Tefter, S. Mantautienė. Dalyvavo Worcesterio Aušros Vartų ir šv. Kazimiero kuopos, Atholio, Norwoodo, Brocktono kuopos, viso 34 atstovės.

Perskaitytas praeito suvažiavimo protokolas. S. Mantautienė skaitė paskaitą tema "Amerikos L.K. moterys Lietuvos atstatyme". Sveikino laiškais M. Galdikiene, El. Paurazienė ir apskrities dvasios vadas kun. J. Jutt. Padaryti pranešimai iš atskirų kuopų veiklos. Norwoodas nusiskundė, kad kuopos veikla silpnėja. Tuo tarpu abi Worcesterio kuopos veikia pavyzdinčiai. Padarytas prane-

šimas iš pasaulio lietuvių katalikų suvažiavimo Romoje. Pranešimą padarė p. Stanilienė.

Sveikinimo žodį tarė prel. P. Juras. Įstatų pakeitimo projektu daug kartų kalbėjo N. Senkevičienė, M. Wattkins-Vaitiekūnienė, Milierienė, Daukantienė.

Nutarimų komisija priminė, kad norima suruošti kitą seimą Norwoode, talkinant Worcesterio ir kitų kuopų pirmininkėms; nutarta įrengti kambarį Putnamo seselių vienuolyne kan. F. Kemėžio, Sąjungos steigėjo vardu. Kitais metais sueina 50 metų kaip buvo įkurta sąjunga. Nutarta išleisti sąjungos istoriją. Nutarta nares supažindinti su praeitimi. Čia pat Daukantienė paskaitė sąjungos pirmus protokolus.

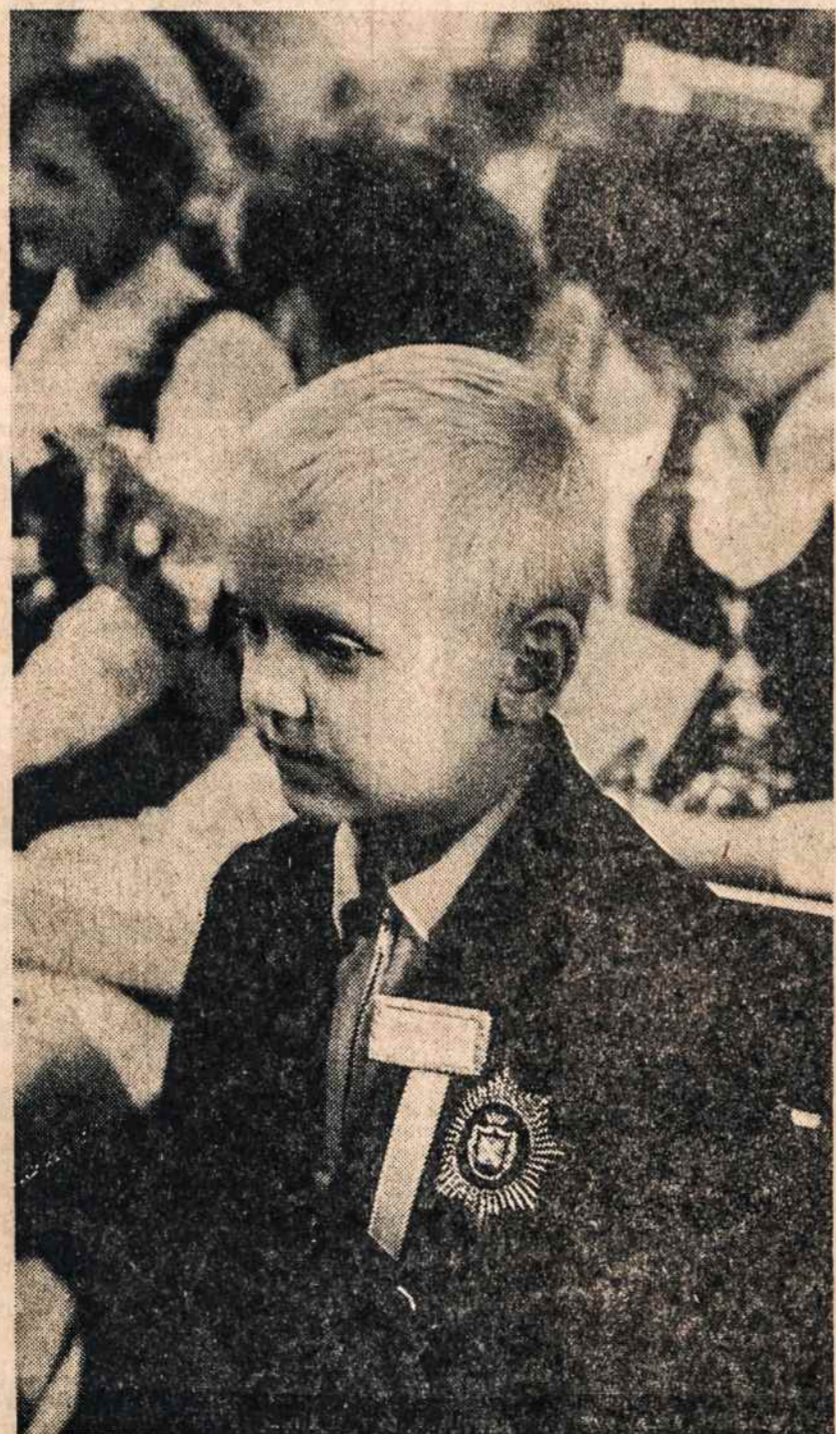
Seimą baigiant, maldą sukalbėjo prel. Pr. Juras.

Seimo metu buvo bent kelios parodos. Liudonienė, buvusi mokytoja, buvo suruošusi savo kūrinių parodą; buvo išstatyta 24 paveikalai. Taip pat buvo rankdarbių ir margučių parodos. Už gražiausius margučius dovanas laimėjo Stefa Urbonienė, Marcelė Dudienė, Stasė Bublėnė.

Vaišėse dalyvavo 169 svečiai. Šeimininkavo Julija Stokienė, jai visą laiką talkino J. Baranauskienė ir kitos.

Meninėje programoje pasirodė šv. Kazimiero mokyklos kvartetas, eilėraščių padeklamavo J. Cinčytė, Dalia Eivaitė, Stefa Savičkaitė. G. Baranauskas paskaitė Ant. Baranauskos "Anykščių šilelio" ištrauką; sako, jis esąs, autoriaus gimnaitis.

Moterų choras, suorganizuotas Pr. Gribauskienės ir vadovaujamas prityrusios pianistės Olgos Breivaitės-Falkon, sudainavo: Jie išėjo laivės parnešti, Plaukia sau laivelis, Keliaujam su daina. Choras buvo apsirengęs tautiniais drabužiais. P. Belmontienė padeklamavo "Laišką iš Lietuvos", Saulius Suziedelis paskambino Chopino valsą. M. Kas.

MARKUS POCIUS jaunujų vyčių suvažiavime Newarko balandžio 28. Nuotr. V. Mazelio.

CLEVELAND, OHIO

Sutelktinis pranešimas Lietuvos laisvinimo klausimais

Niekad nebus per daug rūpesčio mūsų pavergtos tėvynės laisvinimo reikalais. Juos aptarti bent kiek naujesne forma, Clevelando krikščionių demokratų skyrius ruošia simpoziumą — sutelktinį pranešimą ir diskusijas. Jis įvyks š.m. gegužės 5 d. 11:30 val. (tuoj po sumos) šv. Jurgio lietuvių parapijos salėje. Įvadininius referatus skaitys dr. R. Silbajoris, adv. J. Smetona ir A.J. Kasulaitis. Bus nagrinėjami klausimai iš kultūrinio, tarptautinio ir lietuviškų vadovaujančių veiksmų taško. Visa Clevelando lietuviškoji visuomenė nuširdžiai kviečiama gausiai dalyvauti. Susirinkimui ir diskusijoms vadovaus inž. P. Razgaitis.

LIET. KAT. MOTERŲ S-GOS suvažiavimas Brooklyn: Apreiškimo parapijos salėje balandžio 21. Nuotr. P. Ažuolo.

GRAŽIAI PRAĖJĘS MOTERŲ SAJUNGOS SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 21 Apreiškimo parapijos salėje įvyko Moterų Sąjungos New Yorko ir New Jersey apskrįčių atstovių suvažiavimas. Ta proga 29 kuopa suruošė iškilmingus pietus.

Popiet 2 val. parapijos salėje įvyko atstovių posėdis. Buvo kuopų pranešimai, be to, atstovės tarėsi dėl narių balsavimo teisės apdraudimo skyriuje. Tuo klausimu nutarė kreiptis ateiščiamam Sąjungos seimely ir jį išsiaiškinti. Posėdžiui pirmininkavo apskr. pirmininkė J. Terebeizienė, sekretoriavo apskr. sekretorė A. Skučienė. Atstovių buvo daug iš New Yorko ir iš New Jersey.

Posėdžiui pasibaigus, visos atstovės ir svečiai susirinko prie gražiai baltomis gėlėmis papuoštų stalų. Prie garbės stalo buvo pakviesti kuopos dvasios vadas kun. Ant. Račkauskas, Tėvas Petras Baniūnas, O.F.M., Dabrovolkskienė, Krutulienė Pasaulio L.K. Organizacijų Sąjungos pirm. M. Galdikienė, Kundrotienė, Skučienė ir Radzivanienė. Pirmininkavo kuopos pirm. Terebeizienė.

Suvažiavimo linksmajai programos daliai atlikti buvo pakviesta New Yorko moksl. ateitininkų kuopa. Programoj dalyvavo visi jaunučiai, jaunesnieji ir kai kurie vyr. moksleiviai. Programa buvo pritaikinta pavasario nuotakai, būtent buvo atvaizduotas "Varlių sukilimas".

Programos pranešėja buvo Bernadeta Tutinaitė, jaunesnioji moksleivė. Pradžioje Petras Sandanavičius perskaitė žanagą. Po to sekė vaidinimas "Ivairiaspalvės varlės, gėlės, peteliškės, žiogeliai skundėsi savo nuobodžiu gyvenimu. Nei karaliaus nei ministrių neturi — "į pelkes su tokiu gyvenimu!".

Perkūnas dievaitis atsuntė jom rastą vietoje karaliaus. Varlės nepatenkintos, todėl Perkūnas paskyrė tokį karalių, kad ir po šiai dienai varlės turi nuo jo slėptis. Tas bausis karalius yra gandras. Gandras raudonkojis, ilgasnapis tik čiumpa varliukščius ir virėjui liepia paruošti pietums Gandrieni ir Gandriukams. Gandro apranga labai originali (Aušra Kregždytė) Perkūnas — galingas dievaitis — bara varles už jų puikybę (Algis Balsys). Daug juoko sukėlė Žiogas smuikuodamas

smuiku ir mušdamas taktą kuopa (Vytautas Navickas). Bendrai visi artistai suvaidino puikiai, gerai buvo paruošti. Daugiausia dirbo jaunučių vadovė, Tėvų komitetas ir kt. Dekoracijos pieštos vyr. moksl. Laimos Minkūnaitės. Margaspalviai rūbai daugiausia buvo paruošti pačių mamų. Deklamavo Giedrė Kregždytė.

Programą užbaigė Marytė Sandanavičiūtė ir Petras Vainius dialogu "Teta ir Dėdė".

Programai pasibaigus, dvasios vadas kun. A. Račkauskas sukalbėjo maldą, ir visi svečiai, atstovės, vaidintojai — visi jau gerokai išalkę — ėmė vaišintis skaniai pagamintu valgiu ir kavute. Tai nuopelnai seimininkės Ralilienės su savo padėdeiom. Kuopos pirmininkė J. Terebeizienė visiems svečiams ir artistams gražiai padėkojo. Suvažiavimą sveikino ir kalbas

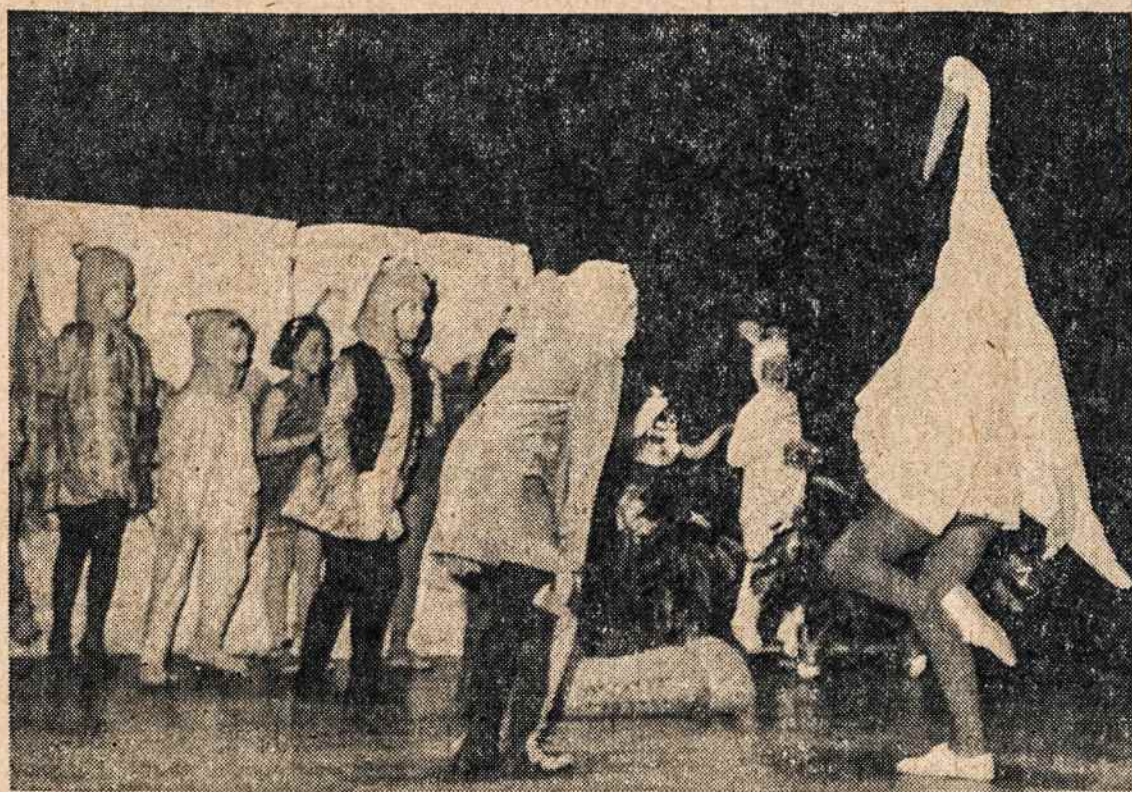
MIRĖ ONA VAŠKEVIČIŪTĖ - BISHOP

Newark, N.J. Ona Vaškevičiūtė-Bishop mirė balandžio 12, palaidota balandžio 15. Paskutinius kelerius metus gyveno 200 Pure Foy Road, Chapel Hill, N. Carolina. Ten ir mirė.

Buvo gimusi Newarke ir čia baigusi pradžios mokyklą, toliau mokytis išvyko į Europą, mokėsi Lietuvoje, universitetą lankė Šveicarijoje ir Ispanijoje.

pasakė Tėvas Petras Baniūnas, O.F.M.; dvasios vadas kun. A. Račkauskas, PLKO Sąjungos pirm. M. Galdikienė, kuopų atstovės ir kt. Vaišėms pasibaigus sukalbėta maldą. Visi skirstėsi namo.

Suvažiavimas pavyko visapusiškai. Svečių buvo pilna salė, daugiausia moterų. Gražu buvo pamatyti prie stalo sėdintias tris kartas: senesnio amžiaus ateivės ar čia gimusias, jaunesnio amžiaus, daugiausia dabar iš tremties atvažiavusias, ir jų vaikai jau čia gimę. Džiūgu pareikšti, kad vidutinę kartą sudarė daugiausia senukai ateitininkai. Laikas gražiai prabėgo, atsirado bendros kalbos, pasidalinta išpūdžiais. Visi skirstėsi namo: vieni rimtai kalbėjo apie posėdyje iškeltus klausimus, kiti — juokėsi, prisiminė varlių politiką ir jų karalių. R. A.

MOTERŲ S-GOS suvažiavime moksleiviai ateitininkai vaidino "Varlių karalių. Nuotr. P. Ažuolo

BRIDGEPORT, CO.JN.

(atkelta iš 5 psl.)

trauks daug vyresniųjų ir jaunimo.

Mūsų parapijoje Velykos buvo linksmos ir liūdnos. Velykų metu mirė du geri šv. Jurgio parapijos parapičiai — Mykolas Lukoševičius ir Konstancija Stumbrienė. Abu palaidoti iš šv. Jurgio lietuvių bažnyčios šv. Mykolo kapinėse. Abu buvo geri Alto ir Balfo rėmėai.

Labai gražu, kai daugijų nariai visi dalyvauja laidotuvėse, pamaldose ir palydi į kapines.

Velykos praėjo linksmi. Pamaldų metu bažnyčioje Anna Janušas ir Albertas Jurkšaitis, giedoję solo duetą — Elena Janiūnas ir Jonas Butkus, vargonais grojo A. Stanišauskas.

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Call LO 3-7291

H. W. MALE - FEMALE

SUPERINTENDENT
(PRIŽIURĖTOJAS)

Prietyres — 32 seimų namai, Brooklyn, Eastern Parkway sekcijoje — 3½ kambarių apartamentas, priėjo geras atlyginimas. WA 4-7447 — SL 6-3997

COOK - HOUSEKEEPER
Experienced efficient only, business couple no children, modern air-conditioned New York City apartment. Sleep in own room, bath, TV. Call Sundays TR 9-8940; Mon. til Fri. WI 7-6700 or write Box A26 Room 824, 11 W. 42 St. NYC 36, NY

HOUSE FOR SALE

— ASTORIA —

1 FAMILY BRICK, 6 rooms, 1½ baths, finished basement, garage. St. Francis of Assisi Parish. \$24,000 RA 8-5095

Huntington, L.I. St. Hugh Parish. Cape 10 yrs. old, corner plot, 2 bedrooms, separate dining rm, modern kitchen, all electric appliances, oil hot water heat, full basement, dormer, attic, garage, patio. Immaculate condition. Only \$20,000. Owner 516 - HA 7-4768.

New Hyde Park, L.I. Priced to sell 8 room high ranch, 4 bedrooms, 2½ baths, central air-conditioning, carpeting, appliances, gas heat, patio, garage, oversized fenced plot, low \$30's. Notre Dame and Holy Ghost parishes. Must see to appreciate. Owner. — 516 - PI 1-3713.

IMBRIALE SHORE GARDENS

CATERING - WEDDINGS
Banquets - Communion Breakfast
Up to 200 Free Parking
16 Bay Ridge Ave., B'klyn 9, N. Y.
SHore Road 5-9336

RESTAURANTS

STELLA D'ORO Italian Cuisine — "A Fabulous Roman Palace Setting" Cocktail Lounge, Dinner & Supper à la Carte. Party facilities. — 5806 Broadway, near 238th St., N. Y. C. Diners Club - American Express Free parking on our own lot. Closed Mondays. Call KI 3-2245

Vacation at the beautiful LINDEN-MERE HOTEL and Restaurant — Center Moriches, L.I., N.Y. Directly on Great South Bay Hotel Rms., Apts., 2½ efficiency units, de luxe swimming pool, shuffleboard, fishing, tennis. Luncheon - Cocktails served, dinner guests invited. Send for booklet. — Tel. 516 - AT 4-0553.

For Better Wedding and Week-End Dancing
TUXEDO BALLROOM
Offer the Finest
Call Fred — RE 4-7335
210 E. 86th Street & 3rd Avenue
New York City

STELLA D'ORO Italian Cuisine — "A Fabulous Roman Palace Setting" Cocktail Lounge, Dinner & Supper à la Carte. Party facilities. — 5806 Broadway, near 238th St., N. Y. C. Diners Club - American Express Free parking on our own lot. Closed Mondays. Call KI 3-2245

REAL ESTATE

CLINTON HILL
10 MINUTES
TO WALL ST.
10 Minute Walk
To Downtown Brooklyn
14-STORY FIREPROOF BLDGS
With Panoramic View
Beautifully Landscaped Gardens
4 RMS — \$125
Free Gas and Electricity
LUXURY AT A PRICE
YOU CAN AFFORD
CLINTON HILL
APARTMENTS
345 Clinton Avenue
at Lafayette Avenue
ST 3-4605
Rental Office open until 9 PM
Saturday & Sunday until 6 PM

New Hyde Park, L.I. \$21,990 reduced to \$21,500. Must sell immediately 7 rm Colonial, 3 bedrooms, large living rm, full dining rm and huge kitchen, full basement, detached 2 car garage. Holy Ghost or Notre Dame Parishes. Wonderful value. Owner. Call 516 HU 8-3358.

West Brighton - Silver Lake area, Our Lady of Good Council Parish. 4 bedrooms, Cape Cod, 2 baths, finished basement, 50x100 plot, new storms & screens. Near everything. Must be seen to appreciate. Owner. Price \$23,000, immediate possession. Call SA 7-1930 — Owner.

Freeport, L. I. — Holy Redeemer Parish. BRICK RANCH 5 years old, 5 rooms, completely insulated attic, modern up to date kitchen, carpeted, garage; school bus. Asking \$19,900 FR 8-1284

Flushing — beautiful semi-attached home on landscaped grounds, enclosed, patio, center hall, dining rm, sunny kitchen; 2nd floor: 3 bedrooms, 1½ baths, closets, w/w carpeting, playroom, basement semi-finished, extras, steam heat; walk to schools, etc. Only \$22,000. — OL 8-0086.

Mineola, L.I., Corpus Cristi Parish & school, Cape Cod 4 bedrooms, attic, garage, fin. playroom, hot water oil, patio, fully air-conditioned, 5 separate units, cyclone fenced, sewers; convenient to schools, shops, transit. 220 electric. Owner. \$23,500. Must see to appreciate. 516 - PI 7-2749.

Hempstead West, L.I., St. Thomas Parish, Colonial, 3 bedrooms, eat-in kitchen, living & dining room, fireplace, enclosed porch, semi-finished basement, 1½ baths, 40x100. Walk to schools, shop, bus, \$19,000 for immediate possession. Good condition. Must see. Owner. 516 IV 9-0794

HOUSEHOLD APPLIANCES — No money needed. We finance T.V. Stereos, Washers, Refrigerators — Free home demonstration. Special consideration to Religious groups. Call VI 9-1920 ask for Mr. SHAW 131-02 Rockaway Blvd. South Ozone Park

PERRY PAINTING CO.
Domestic, Industrial and Commercial - Realtors agents and Home owners. First class work only, reasonable prices. Guaranteed. Special consideration to Religious groups. Call HY 2-5058
If no answer — SH 8-1600

RUOSIAME LIETUVISKAS VESTUVES. SALĖS PARENGIMAMS IR SUSIRINKIMAMS — VELTIŲ
Adresas: 40 E. 26th St., N.Y.C., N.Y.
Tel.: MU 3-2928
Savininkas VACYS STEPONIS

DISPLAY

TELEVISIONS — \$35

Guaranteed

Also

Stereo & Hi-Fi - Ray - Cron TV
If you want the Very Best — call OR 3-9090, 248 East 14th Street, New York City. Special consideration to Religious groups.

VILLAGE BOWLING CENTER
Manhasset's fine hospitable Laues, Cocktail Lounge, Restaurant, Free parking. A healthy sport for young and old. Come in and have a grand time. Special consideration to religious groups. Call 516 MA 7-0152.

Ladies: Hair off Face, Arms, Legs and Body. Safe, rapid, permanent, painless. Expert to sensitive mature people's needs. Free estimates. Results guaranteed.

E. CAPALDO
33 West 42nd Street, N. Y. C.
8th Floor — PE 6-2920

TRI - LINE BUS CO.
Busses for All Occasions: Picnics, Theatres, Tours, All School Functions, Day Camps, Retreats, Special Round Trip Rates for Religious groups. — Call Sterling 9-7263, Brooklyn. Choice dates now open.

MARIO'S
Trucking, Moving and Rigging
Expert Machinery Movers for the Printing Trades. Office: 208-10 Elizabeth Street, New York 12, N. Y. Call WC 6-2359 or MO 8-9439. Ask for MARIO

T. McDONNELL
MOVING & STORAGE
665 Franklin Ave., Brooklyn
MA 2-1197

WEST SIDE AUTO PARTS,
Inc.

AUTOMOTIVE PARTS
& EQUIPMENT
Dependable Machine Shop Service
Fred Winkelmann, President
60 West First Street
Mount Vernon, N. Y.
Home:
MO 7-2068
Business:
MO 8-4560 - 1 - 2

JOL - ART STUDIOS, INC.

PHOTOGRAPHERS
For Weddings, Communion and Confirmations. Smile — we do the rest. 2668 Jerusalem Avenue, North Bellmore, L. I., N. Y. (Corner Bellmore Rd.). Remember Mother on Mother's Day. — Call CA 1-8984.

SCHOOLS

PART TIME TUTORING

ALL ELEMENTARY AND FULL SCHOOL SUBJECTS FOR HIGH-TIME ELEMENTARY AND HIGH SCHOOL. — GILBERT SCHOOL, 341 Bridge St., B'klyn, UL 8-8825. Near All Subways and Buses

Norite geros — meniškios fotografijos

PORTRETO, ŠEIMOS, VAIKŲ
Įvairių progų — vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobuvių ir pan. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys

VYT. MAŽELIS

422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.
Tel. HYacint 7-4677

REPUBLIC
Liquor Store, Inc.

322 UNION AVE. BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EV 7-2089

JURGIS J. JOKUBAITIS, Manager
Didelis pasirinkimas įvairių vynu, degtinių, konjakų, midų — šventėms bei kitokioms progoms.

WHITE HORSE TAVERN

baras - restoranas

PRANAS BRUCAS, savininkas

86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven 21, N. Y. Tel. Virginia 6-9519

Salė vestuvėm, susirinkimam ir kitiem pobūviam

Salėje gali tilpti 100 dalyvių

WINTER GARDEN TAVERN

Inc.

VYTAUTAS BELECKAS

Savininkas
1883 MADISON STREET
BROOKLYN 27, N. Y.
(Ridgewood)
Tel. EVERgreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinamomis kainomis.

Jei Jūs norite siųsti Jūsų pačių parinktų daiktus kaip dovanas į Lietuvą, arba užsakyti prekes, gaminamas U.S.S.R. (kaip pav. automobilius, dviračius, siuvamas mašinas ir t.t.), kreipkitės į vieną iš seniausiai veikiančių ir patikimiausių firmų, turinčių

30 metų patyrimą.

Atvykite arba rašykite į mūsų centrinę įstaigą arba kurį nors skyrių didesniame mieste.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

716 Walnut Street

Philadelphia 6, Pa.

WA 5-3455

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

Augščiausios kokybės produktai

• Mūsų krautuvėse geriausios dešros • Kelionei ir TV užkandžiui, kumpiai, įvairiausios mėšos ir kiti produktai • Užekite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke — 1654 2nd Avenue — TR 9-3047

(Tarp 85 - 86 g-viu)

Ridgewode — 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068

Astorijsioje — 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Hempsteade — 310 Front Street — IV 3-5540

Flushing — 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights — 82-10 37th Avenue

— DE 5-1154

DISPLAY

Liquid Plastic Coating (Sav-Cote)

makes "paint" obsolete, applies like paint, waterproof, dries in 15 min., tough — yet stretches 100%, forms a tough skin that will not peel, crack or chip, withstands 250° heat or arctic cold; never needs removal, glistening plastic, clear and brilliant — white, green, red, gray, blue, black. Protects house, boat, doors, trim, roofs, porches, decks, cabins, machinery, waterfront & seacoast property. Full guaranteed low factory prices: Reg. \$25 p. ga. only \$17.50 p. gallon. Quart only \$4.95 postpaid. Money-back guarant. Send check or money order. Shipped immediately. NELSON C. REID, Dept. B.G., 232 Greene Ave., Brooklyn 38, N. Y.

MAin 2-7521 - 0784

SPORTAS

Futbolas

Pereitą savaitgalį težaidė tik mūsų jaunieji futbolininkai. Mažučiai pralaimėjo čekoslovakams 0:7, o jaunučiai — DSC Brooklynui 1:4. Sekmadienį jaunųjų A komanda pirmenybių rungtynėse įveikė čekoslovakus 3:1 (1:0). Jaunių B pralaimėjo Blue Star 0:4.

Sį sekmadienį pirmosios Lietuvių Atletų Klubu futbolo komandos laukia sunkios pirmenybių rungtynės. Priešininku yra pirmoje vietoje stovintis Standford, United SC, kuriam tereikia keletos taškų kad užsitikrintų meisterio vardą. Pirmame rate mūsiškiai namie prieš juos laimėjo 2:1. Aišku, kad šį kartą priešininkas, žaisdamas namie, mūsiškių nepaglostys. Mums taip pat taškai reikalingi, nenorint smukti žemiau 4-5 vietos. Rungtynės bus Cummings parke, Ship pan Ave, Stamford, Conn. Pradžią 4:45 val. vak.

Jaunių A komanda žaidžia su Pfaelzer F.C. Šeštadienį žaidžia mažučiai su Eintracht, SC. **Atlets.**

JAUNIEJI prie stalo Liet. Kat. Moterų S-gos suvažiavime Brooklynje. Apiešikimo parapijos salėje balandžio 21. Nuotr. P. Ažuolo.

Padėka

Naujosios Anglijos seniausios radijo valandos talentų popietė balandžio 21, Atvelykyje, So. Bostono lietuvių piliečių salėje, praėjo labai sėkmingai.

Popietės dalyviai laimėjo visą eilę dovanų: Milda Bakšytė (skambinusi pianu), Laima Baltušytė (deklamavusi), Eglė ir Darius Subatkevičiai (už šoki), Jeanne Sumskutė (šokusį baleta), Ramunė ir Saulius Cibai (dainavę). Velykiniu margučiu dovanas laimėjo Vera Marcelionienė, Lilija Gailienė ir Antosė Mathus. Šokių varžybas laimėjo Ona ir Kazys Ulevičiai (šokę senių polką), Eugenija ir Pranas Račkauskai (jaunimo polką), Marija ir Jurgis Jurėnai (valsą). Puikų tortą laimėjo Donatas Voleiša, kuris buvo jį pats dovanojęs; laimėjęs perdavė radijo programos vedėjam Minkam. Saldainių dėžę laimėjo Aušra Kubiliūtė.

Dėkojame visiem atsilankiusiems, dalyvavusiems programoje padėjusiems popietę surengti ir prisidėjusiems savo talka bei dovanomis: kugelių, pyragų krustų ir tortų dovanuoja Ona Gaputienė, Ursulė Saduikienė, Bronė Venckienė, Monika Plevokienė, Bronė ir Ona Vaičiaitienės, Antanina Prakupienė, Eugenija Račkauskienė, Magdalena Lendraitienė, Albina Sholtanis, Donatas Voleiša. Dėkojame taip pat biznieriui ir organizacijom už programos skelbimus ir laikraščiam už korespondencijas.

Šia proga pranešame, kad mūsų radijo programos metinis piknikas bus rugpjūčio 11, sekmadienį, gražiame lietuviškame Romovos parke Brooktone. Visus kviečiame praleisti linksmai tą dieną su mumis Ačiū.

Steponas ir Valentina Minkai

Ilgametė Kauno "Aušros" mergaičių gimnazijos mokytoja

JUZEFA STAŠKEVIČIENĖ

gimusi 1878 spalio 31 mirė š.m. balandžio 29. Gyveno 76 Belvedere Dr., Yonkers, N. Y. Palaidota gegužės 2 Šv. Juozapo kapinėse, Yonkers, N. Y.

Praneša Nuliūdusi šeima

Mylimai Mamytei

J. STAŠKEVIČIENEI

mirus, Staškevičių šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

Milukų šeima

DISPLAY

Martin's Auto Glass same day service, auto glass installed while you wait, curved windshields, regulators - doorhandles - locksprings - keys made while you wait. Prices everybody can afford, work guaranteed. 3531 Boston Rd. near Eastchester Ave., Bronx; Call OL 2-8481.

FISCHER GLASS CO. (near Manhattan Bridge) downtown Brooklyn Glass for every purpose: homes - cars - commercial - glazing - mirrors - tabletops; auto glass installed - mirrors resilvered. Call TR 5-7906 Reasonable Prices - Fast Service. 60 Flatbush Ave., Ext. B'klyn, N.Y.

Headquarters for Surgical and Sick Room Supplies, Levittown surgical supplies (Les & Meta Smith registered fitters). Sales, rentals: wheel chairs, hospital beds, walkers, commodes, canes, cast boots, cervical collars, crutches. J. J. Smith Pharmacy, 2950 Hempstead Tpke. Levittown, PE 1-2990. - Open 7 days.

CANDID WEDDING PHOTOS P. W. TROSTORFF Phone HO 4-3548 Reasonable Prices Black & White - Color. - Special consideration to Religious Groups.

LAKEHURST LODGE Lake Ronkonkoma, Long Island - 161 Lake Shore Road. The Finest in Retirement Homes. We have the finest of facilities. This will be your home away from home. Weekly rate \$35 and up. - Dial 516 JU 8-5543

WOERNER & NELSON, Inc. MOVING and RIGGING Dismantling - Erecting Kelly Press Service 380 Canal Street, New York City WA 5-1930

SPEEDY CONSTRUCTION CO. General Contractors Home Alterations 1 Family converted to 2 Family GR 9-4070 112-15 Farmers Blvd., Hollis

DRESS SUIT RENTALS - Men's Formal Clothes - Of the better kind for Rent & Sale for all occasions A. T. HARRIS CORP. 425 Lexington Ave., NYC (2nd Fl.) (Chock Full of Nuts Bldg.) MU 2-6325

CONTRACTING WORK OUR SPECIALTY Painting, Plastering, Small Jobs Plumbing All Work Done at Reasonable Rates All Work Guaranteed Call UL 5-5666 ask for Mr. MOORE

SONORA ELECTRONIC CORP. Serving all Boros - Fast, Reliable, Courteous. Service and Repairs on: Tape Recorders - Record Players - Audio Visual Service. - All work guaranteed. Call HY 7-4160; 261 Wyckoff Avenue, Brooklyn, N. Y.

RAY'S Floor Scraping & Refinishing Shellacking Fabron Floors, stained to any color, Floor laid. Special consideration to Religious Groups. Call ST 9-2065 - ask for RAY 1297 Atlantic Ave., Brooklyn, N.Y.

MCCARTHY PAINTER INSIDE PAINTING ONLY All Work done at Reasonable Rates All Work Guaranteed Call OL 1-1021

FAIRVIEW PARK HOMESITES At Southold Long Island, 5 minutes to Bay or Sound, near Village Churches, School. Ideal for Summer or Year Round. The answer to your Retirement Dreams. For more information call or write - George W. Smith & Sons, Inc. MAIN ST., SOUTHOLD, L. I. 516 SO 5-3663

DANCING IS FUN at La MARTINIQUE CLUB Music by Chic Morrison. Cocktail Lounge, Restaurant. Ladies invited. Adm. Fri. Sun. \$1.55; Sat. Evs. \$1.75 tax incl. Adults only. LA 7-0119 57 West 57th Street at 6th Avenue PL 2-2234

FREDA MONSOUR MODERN ELECTROLYSIS - Hair removed forever quickly, medically approved; free consultation. Hours by appointment. - Call BE 8-3400, entrance through E. Senter Jeweler, 427 86th St., Bayridge, Brooklyn.

The MOUNT PLEASANT CATHOLIC CLUB. Rev. Daniel L. Shannon, OF, Moderator. Dance Every Fri. Night. Adm. \$2.50; 9:30 p.m. Al Prince & his Society Orch. - Phil Guar & his Latin Rhythm. HOTEL COMMODORE 42nd St. & Lexington Ave., N. Y. C.

McDERMOTT BUS CORP. Ieškote autobusų išvykom? Specialios kainos parapijom, mokyklom, religin, draugijom. "Camp work - 24 hour service". Užsakykite iš anksto. Didelė naujoviški autobusai, atsargūs ir patyrę vairuotojai. Tel. RE 9-4146 77-42 160th Street, Flushing, L. I.

MR. HOME OWNER - Alterations, modernizations, finished basements, kitchens, celotex ceilings & formica work. WE KNOW HOW. FRED ABUGEL General Contractor AX 6-7811

DISPLAY

CARL W. HAGMAN PAPER CUTTERS Sold - Bought - Repaired 59 Cliff Street, N. Y. C. 38, N. Y. RE 2-2981

AAA EXPERT PAPERHANGER \$1.25 per roll minimum \$10.00 All work guaranteed. Special consideration to Religious groups. - PETE LABA, 2117 Vyse Avenue, Bronx, N. Y. WE 3-4939

V. T. MANCUSI CUSTOM BROKERS AIR FREIGHT FORWARDERS "Time is an Element of Profit" N. Y. International Airport NYC Phone: 656-4880 Cable: VINTHOM

SUNNYSIDE BRAUHALL For the Finest of Banquet Halls for Weddings, Communion, Confirmations. If you want the very best - call RA 9-9311 - SUNNYSIDE BRAUHALL, 41-06 Queens Blvd., Sunnyside, L. I.

NORGE TRAVEL BUREAU 8216 Fifth Ave., B'klyn 9, N. Y. Shore Road 8-3900 All Steamships, Overseas and Domestic Airlines, Tours & Cruises everywhere. Special consideration to religious groups. No extra charge for our services.

PIANO TUNING & REPAIRS We Service All Pianos Special consideration to Religious Groups Call SU 7-3300 - Ext. 8157 MR. HUGO SALMAGGI

J. J. BOLL CUSTOM HOUSE BROKERS International Air Freight Specialists New York International Airport Jamaica 30, L.I., N.Y. OLYMPIA 6-5810

P & G QUALITY FRENCH DRY CLEANERS 3 Hour Service "In Our Plant" Free Pick-up and Delivery Specializing in WEDDING GOWNS 916 E. 233rd Street, Bronx, N. Y. OL 5-9420

OLE'S FISH MARKET Fresh Fish and Sea Food Norse Import. Fish pudding - Fish cakes Fish balls Call TE 6-9444 - Ask for OLE 7512 3rd Avenue, Brooklyn

CUESTA MOVING EXPRESS 699 Amsterdam Avenue New York City LOCAL MOVING Fas Reliable Service MO 6-8191 - ask for Mr. Rangel

NORTHERN AIR CONDITIONING SPRING SPECIAL Clean Unit - Oil Motor. Service or Change Filters, Check Cooling, Reset and check Thermostat. Reseal window opening. \$7.95 TA 7-5454

1st & 2nd MORTGAGES Any Type of Financing From Purchases to Re Financing Liberal Loans Made on Your Terms TE 7-1979

BERT Auto Glass Dedame stiklines plokštes ir stiklus automobiliams. Taisome hidraulinius ir elektrinius langus. Darome raktus. Sutvarkome "Convertible" stogus. Darbas sąžiningas, pataravimas skubus. Kreiptis telefonu HY 6-9460 - 115 New Lots Ave., B'klyn, at Powell St.

INTERNATIONAL NEWSPAPER PAPER PRINTING CO. FOR THE FINEST IN NEWSPAPER PRINTING CALL OR 3-1830

WRIGHTS' HOME REPAIR REMODELING Basements, Kitchen, Ceiling, Painting, Patios, Plumbing, cement work, wiring, flooring and fences. - Call LA 7-0119 8 a.m. to 8 p.m.

NEW BONAPARTE 1613 Ave M (Next to Elm Theatre) DEWEY 6-6880 Have You Tried Ralph Sorrentino's famous Italian Cuisine? "Where the Stars meet" A la Carte - Dinners - Cocktails - Parties accommodated.

JACK STROELLS BAKERY Wedding and Birthday Cakes decorated while you wait. Ice cream cakes & specialties. "Every mouthful full of quality" Phone orders our specialty TYrone 2-1433 - 3434 1/2 E. Tremont Ave., corner Bruckner Blvd., Bronx, N. Y.

BROWN'S SQUARE DEAL Body Specialists, Painting, Insurance work, Collision work - at its very best. Your satisfaction our only concern. All work guaranteed, reasonable prices. We live up to our name Brown's Square Deal, 303 W. 119th St., Manhattan; UN 4-8943.

American Furniture Hospital - Upholsterers, Refinishing, Repairing, Re-upholstering, cigarette burns removed, cornices, table pads, glass table tops, leather tops, chair caning Insurance - Estimates. 1137 Castle Hill Ave., Bronx, N. Y., TA 3-2773. Special Discounts to Church Groups

Joseph Andrusis - TRAVEL AGENCY - REAL ESTATE - Insurance

HAVEN REALTY

Kelionių biuras lėktuvais ir laivais. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds - Pinigų investicijos. Kasdien nuo 9 iki 9 val.; Sekmadieniais popiet 1-5 val. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

JUOZO IR IZABELĖS MISIŪNŲ

RAY'S LIQUOR STORE

Galima gauti įvairiausios rūšies amerikiečių ir importuotų gėrimų. Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno. 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMGND HILL, N. Y. Telefonas: Virginia 3-3544

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Silver Bell Baking Co.

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai šventėms vestuvėms ir pokyliams tortai DALIA ir ALBERTAS RADŽIŪNAS, sav. 36-38-40 STAGG ST. BROOKLYN 6, N. Y. Telefonas: STagg 2-5938

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas 84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077 buvusi J. MIRONO MAISTO KRAUTUVE 340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329 Papigintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBŪVIAMS Pristato j namus lietuviškus skilandžius ir sūrius - We take all orders special price for Weddings and Parties - Home-Made Bologna

Mr. & Mrs. MATTHEW MAZEIKA

PARK FLORIST

Visokiomis progomis gėlės pristatomos veitui - F.T.D. 80-15 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. Tel. Virginia 9-3112

Namų pardavimo bei apdraudimo reikalais kreipkitės

INSURANCE - REAL ESTATE

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y. Tel. Virginia 6-1800

PARK-HILL REALTY

REAL ESTATE & INSURANCE 84-17 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y. Virginia 3-1477

Cia Jūs rasite didelį pasirinkimą gražių namų, sklypų, apartamentų ir tai žemiausiomis kainomis. Cia galite visokeriopai apsidrausti; cia užpildomi valstybinių mokesčių - taksų blankai. ALBERT F. PETERS - Petrauskas

HOLY LIGHT

BAŽNYTINIŲ ŽVAKIŲ DIRBUVĖ RELIGIOUS CANDLES OF EVERY DESCRIPTION B. KUČINSKAS, sav. 280 BOERUM ST., BROOKLYN 6, N. Y. (212) GL 6-0200 Resid. Illinois 8-7118

Viešbutis NIDA, prie Atlanto, atdaras visus metus Asbury Park, N. J. • 7-tos ir Park Ave. kampe • Tel.: PR 4-7788 Svarūs kambariai, rami vieta, pigus ir skanus maistas. Viešbučio salė išnuomojama įvairiems pobūviams. Prie viešbučio veikia restoranas ir baras. - Patogus susisiekimas traukiniu ir autobusais. P. ir C. MACIULIAI, savininkai

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Radio teleskopas pasaulinėj parodoj

Virginijos valstybė Green Bank turi didžiausią pasaulyje radijo teleskopą. Virginija dalyvaus New Yorko pasaulinėje parodoje ir įrengs specialų radijo teleskopą, kuriuo tyrinėjami žvaigždžių takai. Bus demonstruojama to naujo išradimo veikimas ir jo nauda mokslui.

Vyskupių labdaros vaju vykdomas nuo balandžio 28 iki gegužės 5. Kiekvienoj paraijoje yra tam reikalui sudarytas specialus komitetas su auku rinkėjų būriu.

Dr. Vytautas Vygantas, Pax Romana pirmininkas ir Ateitinių Federacijos gen. sekretorius, balandžio 28 dalyvavo Atlantic City, N.J., Amerikos vyrų katalikų kongrese ir pravedė vieną pokalbį. Dalyvių buvo 2500 iš 50 valstybių. Kongresas, be kitų klausimų, svarstė, kaip pasiruošti trečiam pasauliniam katalikų kongresui, kuris praeis vienybės šūkiu.

Atitaisome. Praeitame numeryje aprašant LK Moterų S-gos suvažiavimą, įsibrovė klaida: margučius išmargino ir padovanojo p. Augustienė, o ne Kubilienė.

Vyrų choras, organizuojamas New Yorke. Artimiausiu laiku bus sukvietas tuo reikalu pasitarimas. Kas domėtusi, prašoma skambinti VI. Baltrušaičiui EV 4-3440.

KAS DOMISI geromis sąlygomis investuoti savo pinigus krepjais ir diplom. ekonomistą Juozą Audėną, 109 Warwick St., Brooklyn 7, N.Y., telefonas TA 7-9518

Vyresnio amžiaus asmuo ieško buto atskirai arba prie šeimos. Pageidaujama butas ir valgis. Kreiptis: Mr. G. Marinas, 85-27 102 Str., Richmond Hill 18, N.Y.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., prie DeKalb Ave. Brooklyn-Ridgewood, tel. VA 1-2613
Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. Šeštadieniais iki filmo pabaigos. Trešdieniais — 12 val. dienos. Penktadienį, gegužės 3 — iki Trešdienio, gegužės 8, 1963. Puošnis filmas iš gyvenimo kaizerienės

MARIA THERESIA
Vaidina:
Paula Wesseley, Fr. Lievehr ir kt.
Priedinė filmas:
Bühne frei für Marika
Ir naujausia Vokietijos savait. apžvalga

Maloniai Jus kviečiame į

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ" RADIOJO ir "RŪTOS" RĖMĖJŲ KLUBO

ruošiamą

PAVASARIO KONCERTĄ ir BALIŲ

Sekmad., gegužės (May) 19, 1963

WEBSTER HALL

119 E. 11th Street (netoli 3rd Ave.), New York

Programoje:

Akordeonistas KAZYS DAUBARAS, iš Philadelphijos; New Yorko VYRŲ OKTETAS, vad. Alekso Mrozinsko; Solistai: IRENA STANKŪNAITĖ ir LIŪDAS STUKAS

Programos pradžia 4 val. p.p.

Praves akt. Kazys Vasiliauskas

Scenos dekoracija: dail. Jurgio Juodžio

Veiks Darbininko spaudos ir plokštelių kioskas

Sokiai 7 val. vak. Bus polkutės, valso ir tvisto konkursai.

Bilietų kainos:

\$3.00—(rezervuotos vietos), ir \$2.50

Studentams ir moksleiviams, taip pat vien šokiams \$2.00

Laukiame Jūsų!

Jokubas J. Stukas, Direkt.

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS balandžio 20 Pirmoje eilėje iš k. į d. A. Trečiokas, V. Barčiauskas, J. Audėnas, Br. Spūdienė, prel. J. Končius, dr. E. Armonienė, St. Lušys, J. Gerdvilienė, E. Čekienė, kun. L. Janikas, antroje eilėje: J. Šlepetys, Pr. Vainauskas, V. Alksnis, dr. A. Škėrys, S. Senikas, A. Andriulionis, V. Zukauskas, V. Abraitis, A. Bachas, C. Surdokas, V. Vaitiekūnas, P. Minkūnas, St. Dzikas. Nuotr. V. Maželis.

BALFO DIREKTORIŲ SUVAŽIAVIMAS NEW YORKE

Balfo įstatai reikalauja, kad direktoriatas kas pusmetis susirinktų bendro posėdžio. Pirmasis šios kadencijos direktorių susirinkimas įvyko Baltimorėje 1962 spalio 14. Tada buvo išrinkta Balfo Centro Valdyba bei lukštenta tik ką praėjusio seimo nutarimai.

Balandžio 20 po pusmečio, direktoriai vėl susirinko Balfo Centro patalpose. Buvo peržvelgti Balfo šešių mėnesių veikla, ypač šalpos darbų reorganizacija Vokietijoje. Pažymėtinos nuosirdžios direktorių diskusijos dėl Vasario 16 gimnazijos namų statybos, kuri finansuojama vokiečių vyriausybės ir atsiėsi arti ketvirčio milijono dolerių.

A. Senikas, Balfo išdininkas, pranešė, kad nuo 1962 liepos 1 iki balandžio 20 pajamų buvo 65.105 dol. Per tą laiką išleista 66.075 dol. Šio laikotarpio Balfo išdo apyvarta buvo visų dešimčių tūkstančių dolerių didesnė negu per tą patį

laiką 1961-62 m. Didžioji išlaidų dalis nuėjo Lietuvos, Lenkijos lietuvių šalpai. Per geležinę sieną pasiūsta 1,003 siuntiniai su rūbais ir maistu ir 152 su vaistais. Jų vertė — keliasdešimt tūkstančių dolerių. Vokietijos lietuviai treštiniai ir kitų šalių lietuviai buvo remiami dauguma pinigais ir dalinai maistu. Pinigus tai šalpai (\$65, 105) Balfui prisiuntė skyriai ir atskiri asmenys, Balfo nuosirdūs rėmėjai.

Dir. A. Andriulionis pasiūsius, Balfo direktoriatas nutarė kaupti didesnę dėmesį į JAV lietuvių šalpa ir tam darbe suteikė daugiau teisių vietos Balfo skyrių valdyboms.

Philadelphijos skyriaus pirmininkas ir direktorius A. Bachas atvežė tūkstantį dolerių, chas atvežė tūkstantį dolerių, suaukotų Balfui Philadelphijoje.

Suvažiavimas užbaigtas bendra vakariene Crisic restorane. Vakariene (kurios išlaidas pa-

dengė patys direktoriai) buvo skirta pagerbti ilgametį Balfo pirmininką J.B. Končių (atvykusį į suvažiavimą iš Floridos) jo pakėlimo į prelatatus progą.

Balfas direktoriams neatlygina nei už sugaištą laiką, negražina kelionės išlaidų, tačiau kurie direktoriai vis tiek atvyko į suvažiavimą, kaip prel. Končius iš Floridos, dr. E. Armanienė ir C. Surdokas iš Baltimorės, A. Bachas iš Philadelphijos, A. Andriulionis iš Bostono, Alb. Trečiokas iš New Jersey. Kiti direktoriai iš tolimųjų vietovių įgaliojė vietos balfininkus suvažiavime dalyvauti. Suvažiavime dalyvavo 23 asmenys Balfas turi 25 direktorius ir tris revizijos komisijos narius.

K. L. J.

Dr. A. Trimakas šv. Jono universitete, Brooklyne.

Sis universitetas iš katalikiškųjų turi daugiausia studentų. Universiteto politinis klubas buvo pakviestas dr. A. Trimaką kaip svečią kalbėtoją gausiam studentų ir profesorių susirinkime. Prelegentas plačiai nušvietė sovietinį imperializmą bendrai ir išdėstė paverttosios Lietuvos ir jos gyventojų kančias okupacijoje. Buvo daug paklausimų ir diskusijų.

Artinasi Vliko dvidešimtmėtis.

Jau pamažu rengiamasi šiai sukakčiai. Pirmoje eilėje numatyta išleisti anglų kalba leidinį, kuriame bus išdėstytos kurios pagrindinės temos: Vliko kilmė — Stasys Lušys; Vliko teisinis tautos atstovavimo pagrindas — dr. Kazys Sidlauskas; Lietuvos laisvinimo bylos esmė — prof. dr. Domas Krievickas, Vliko darbai — Jonas Audėnas. Leidinys turi pasirodyti dar prieš Vliko sukaktį, prieš šm. lapkričio 25 dieną. (Elta)

Išnuomojami Richmond. Hill rajone pirmam aukšte naujai išdekoruoti 2 kambariai, virtuvė ir vonia. Skambinti: GL 6-3464.

A. BACHUS, Philadelphijos Balfo skyriaus pirmininkas, įteikia 1000 dol. Balfui pirmininkui prel. J. Končiui. Nuotr. V. Maželis.

206 East 86th Street
(tarp 2 ir 3 Ave.)
New York, N. Y.
Tel. RE 4-4428

Vedėjas: Helmut Vollmer
KASDIEN KONCERTA nuo 4 val. popiet
Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

BOSTONO ŽINIOS

Bostono lietuvių mišrus choras, vadovaujamas muz. Juliaus Gaidelio, kviečia visus į savo metinį koncertą gegužės 5, sekmadienį, 3 val. popiet. Thomas Park mokyklos salėje. Koncerto programoje bus išpildytos dvi kantatos: Lietuva ir Demonas. Pirmajai kantatai žodžius parašė poetas Stasys Santvaras, antrajai — Pranas Lambertas. Abiejų kantatų muziką kompoz. Juliaus Gaidelio. Išpildys mišrus choras ir solistai: Stasė Daugėlienė, Daiva Mongirdaitė, Stasys Liepas ir Benediktas Povilavičius. Akompanuos Vytenis Vasylūnas.

Šiais metais choras turėjo daug darbo ruošdamasis metiniam koncertui, bei koncertuodamas kitose lietuvių kolonijose. Išpildė meninę programą Maironio minėjimuose Bostone ir Brocktone, Vasario 16 dienos minėjimuose Bostone ir Lowellje. Concertavo New Yorke ir Karo veteranų ligoninėje Brocktone. Gegužės 12 Bostono universitete ir abi kantatas dainuos lietuvių dienoje gegužės 19 Hartford.

Motinos dienos minėjimą rengia Laisvės Varpas ir Pabalito Moterų Klubas. Minėjimas bus gegužės 12 d. Pirmoji dalis bus ryte per Laisvės Varpa, antroji — popietį So. Bostono lietuvių piliečių salėje.

Pakvietė chorą. Sv. Igno bažnyčios klebonas Motinos dieną gegužės 12, pakvietė šv. Petro parapijos chorą giedoti mišiom. Sv. Igno bažnyčia yra Bostono kolegijos rajone. Į ją susirenka kolegijos profesoriai, studentai ir apylinkės gyventojai.

Rinkliava statybai. Gegužės 5 šv. Petro parapijos bažnyčioje daroma rinkliava Nukryžiuotojo Jėzaus seselių koplyčios statybai Brocktone. Pinigai bus įteikti rėmėjų seimelyje gegužės 5.

Skautai studentai užpraše gegužės 6 d. 7:30 val. ryte šv. Petro parapijos bažnyčioje egezekviją ir mišias už žuvusius studentus skautus.

Gegužinės pamaldos pravesiti prel. Pr. Virmauskas pakvietė salezietį misijonierių kun. Antaną Sabaliauską. Jis visą mėnesį praves gegužines pamaldas ir sakys pamokslus. Gegužinės pamaldos šv. Petro bažnyčioje būna kasdien 7:30 val. vak., o sekmadieniais 2.30 val. popiet.

Pradėda registraciją. Balandžio 29 d. šv. Petro parapiinė mokykla pradėjo mokinių registraciją ateinantiems mokslo metams. Mokykloje prie bažnyčios veiks 1, 2, 6, 7, ir 8 skyriai, o mokykloje prie I gatvės: vaikų darželis ir 1, 2, 3, 4 ir 5 skyriai.

Platinami bilietai. Gegužės 26 liet. piliečių salėje įvyks šv. Petro parapijos metinė vakariene. Bilietai jau platinami. Juos galima gauti parapijos klebonijoje arba pas komiteto narius.

Gegužės 5-tą dieną Apreiškimo par. salėje

PAVASARIO

KAUKIŲ VAKARAS

PROGRAMOJE:

Išcenuota pasaka "Karaliūnas Varlė"

Kaukių paradas

Vaisės

Sokiai

Rengia Maironio Šeštadieninė Mokykla

Kviečiami visi vaikai ir visuomenė

Pradžia 3 val. p. p.

WILLIAM J. DRAKE —
DRAGŪNAS
ADVOKATAS

84 - 14 Jamaica Ave.

Woodhaven 21, N.Y.

Tel.: Hickory 1-5220

YUcon 8-8310

atidaryta iki vidurnakčio
Continental Delicatessen

George Kopping
Importuoti ir vietiniai skanėstai
namie gamintos salotos
šviežia rūkyta žuvis

1655 Second Avenue
(kampus 86th Street)
New York 28, N. Y.

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

Tel. EVergreen 7-4335

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
GRABORIUS-Balsamuotojas
MODERNISKA KOPLYCIA
423 METROPOLITAN AVE.
BROOKLYN, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
ALBIN J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager
& Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS

Šalinskis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(prie Forest Parkway Station)
WOODHAVEN, N. Y.
Sutekliam garbingas laidotuves
Koplyčios nemokamai visose
miesto dalyse; veikia ventiliacija
Tel. Virginia 7-4499

THEODORE WOLININ,

INC.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
MODERNISKA KOPLYCIA
su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N.Y.
GRamercy 5-1437

KARLONAS

Funeral Home

280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.

Tel. BA 9-1181

CARROL

Funeral Home

Inc.
PETRAS KARALIUS
savininkas
Laidotuvių Direktorius
ir Balsamuotojas
74 PROVIDENCE ST.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 WEBSTER Ave.
PRANAS WAITKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
ir BALSAMUOTOJAS
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį
Nauja moderniška koplyčia šer-
menims dykal. Aptarnauja Cam-
bridge ir Bostono kolonijas šer-
miausiomis kainomis. Kainos tos
pačios ir į kitus miestus.
Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

Puikus patarnavimas naujo
JOSEPH C. LUBIN

FUNERAL HOME

546 East Broadway
So. Boston, Mass.
Priešais miesto teismo rūmus

Rūpestingai patarnaujame vi-
suose reikaluose, atydziai iš-
pildome kiekvieną pageidavi-
mą. Jūs galite pilnai pasiti-
kėti mūsų patarnavimu iki
visų smulkmenų laidojimo
reikaluose.

Joseph C. Lubin
Funeral Director
Telefonas: 268 - 5185